

پتہ مینہ

اثر: «کشکک»
Ketabton.com

۱۳۱۷

مطبعہ مموی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

پیتھ مینہ

اول توک

یوسری و چه (محمود) نومیده اوکبئی دکانداری و .

د (محمود) دکانداری لخی به فقط دومره شی هره ورخ په لاس ورته ، چه دخیلی عیالداری بهئی په هغه باندی دقوت اولایموت وسیلی برابره ولی او په مشکل سره بهئی خیل رأس المال په هغه سره ساته اودقرضدارانو اودمعامله دارانو خوله بهئی بندوله اوله کومه ورخ به په دکان کبئ نه کیناستو اویائی چاله دکانه څه شی نه آخسته . نودی خوار به دخیل دصبا اویگا خرخ ته حق خیران وه .

دده کورنی عبارت وه له یوی بنخی . او دوه هلکا نو څخه چه په نامه یو په (مجید) اوبل په (حمید) سره یادیدلو .

اگر که ددی کورنی گذران دخوراک اودپوښاک له لوری چندانی ښه نه و ، مگر سره له دی هم هرکله چه دوی دخیلی پرستی په اندازه سره پینی غزولی او هر قسم چه کیده خپله گذارد بهئی سره کرله ، نوغیر له دی څخه چه دخپلو اوپردیو په نظرکبئ دخوارانو په شانی راتلل دوی پخپل کور کبئ سره خوشحال اوآرام اودادفقیری کور به دوی ته لکه یویاد شاهی ښکاریده ، چه دهغوی په سر ددوی پلار (محمود) حکومت کاوه ، او ددوی په منځ کبئ دهغوی مور (فاضله) په کار او انتظام سره بخته وه .

مگر ددنیا پینی داسی دی چه تل نه دفقیر ، فقیری ؟ اونه دیادشاه ، پادشاهی پاتی کیزی اوهیسه ددی عالم راحت سره زحمت ، او گل سره اغزی موجود دی ، نوناخاپه دی ، فقیری کورنی ته هم یولزی مصیبت واقع اوددوی گتپالی (محمود) وروسته له لزی رنخوری څخه می شو اوددوی ئی گردنه یواخی په ویر کبئ کینول ، بلکه له خاورواړ اړو سره ئی برابر کر لو .

دده اوی مکتبی زوی (مجید) دخیل دیلارد مه کیدو په وخت کښ شل کلن و

اوبل ورورلی (مجید) د پنځه لسو کلو لجنی زیات عمر نه دزلود .

دی خواری کورنی چه خپل گتهالی له لاسه ایستلی و ، پخپل کوز کښی غیر له فقر او مسکنت

اود فرضدار او غو بیتنی اولز ددکان له جنس څخه بل شی درلودل ، چه له همدی

اجناسو څخه گئی هم دخیل دهمی گور او کفن ، او هم دقرضدارانو څخه تسکین ، او هم خپله گذاره

په ډیر نول او زول او مشکل سره کوله .

دوی گرد په دی باندي ښه پوهیدل که بله کومه اساسی چاره او وسیله دخپل دژوندون

لیاره روغه نه کړی ، نوهغه وخت به لری نه وی چه دهنوی دالز څه جنس چه پاتی دی ، او

هره ورځ گئی په نیماگی قیمت باندي له لاسه ووزی ، او په گڼه باندي خوړل کیزی ، او قرضدارانو

باندي ویشل کیزی ، بالکل به خلاص شی ؟ او دوی به ډیر اکت او بیا بان کښ پاتی شی .

نوله دی چهته (مجید) ناچاره شو چه له مکتبه ووزی اولخان په کوم یو کار او غریبی کښ

واچوی ترڅو چه دهنی له گڼی لجنی دخپلی موزاو ورور او د کورساتنه وکوی .

مگر سره له دی مجبور تیا هغه زغرد نه شو کولی چه له خپل تعلیم او تربیت څخه (چه اصلی دولت

او عزت او پنگه بلله شی) سترگی پتی کړی ، او په معمولی کار و باندي (چه نتیجه به گئی لکه د دوی

دیلار دژوندون په شانوی وی) خپل خان مشغول کاندی .

په دی فکر اوتد بند کښ (مجید) خوارڅو هفتی نور هم په مکتب کښ پاتی شو ، اوزره گئی و

چه هر رنځ او تکلیف باید پخپل خان واخلی ، مگر د مکتب گټه له لاسه په وړیا سره ونه باسی ، ترڅو

چه د فارغ التحصیلی سند په لاس رانه وړی .

مگر (مجید) خوار پخپل دی عزم او اراده باندي ممکنه نه وه چه پاتی شی .

ولی چند زمانی گردگار و نه د انسان دمیل اود خوا هس خخه چپ پینبیزی
 اود روزگار تگ همیشه د انسان پنخلاف لوییزی، اوله همدی جهته دی
 چه په گرده دنیا کنش به هی خو لک داسی پیدانشی چه فک دگر د شه به پستی
 نه لری اود دنیا د گرد و پینو حنی به تل خوش وی. او بنائی چه په داسی
 پینو کنش د انسانا نو قصور وی چه هغوی د دنیا واقعات په بنده اوی
 او گردی پینوی د خیل خیال خخه چپ تفسیر او تعبیر کوی.

نو چاره بنده باندی منحصره شوه چه (مجید) خیل آخیری تسمیم ونستی، لکه چه دده کنده
 رنیه مور (فاطمه) اووزی تزی ورور (حمید دده) کتنی اویالنی او مرستی ته اود او محتاج وو
 اودوی بنده ته بانه کم له چه دکور اودورور اود مورغم و خوری، او که نه ددی، له لویزی اوتندی
 حنی له لاسه ووزی.

ده غوښته چه مدرسی ته لارشی، مگر دانسانیت او اسلامیت وظیفی له ده خخه نورشی هم غوښتل
 او هغه داوچه دمورنی حق اود کورنی ضروریاتو ته هم پام ولری.

(مجید) مجبور و په هغه چه زده لوی غواړی پینه کیزی، اوله تعلیم اوتریبی حنی لاس راخلی اود
 مکتب دنگ اوراتنگ خخه پینه ونیسی، لکه چه همداسی لوی هم وکړ او.

یوه ورځ صبا لوی (کبیخ) مکتب ته تللی، پخوا لدی خخه چه دمکتب زنگ ووا هه شی، دڅو
 دکلاس گرد و دستانو او آشنایانو سرد لوی ولیدل، دگرد و سرد لوی خدای پامانی او وداع وکوه
 او خپل کتابونه اوقانونه او مشوانی او نور شبان لوی دهغوی په منځ کب د یادگار په دول و ویشل

اوپه داسی یوډول چه زړه ئی هم نه کیده ، په ژړا سره له مکینه بهر شه .

(مجید) خوار هېڅ نه پوهیده چه اوس چیر ته لاړ شی ؟ او په کوم یو کار باندی پیل وکړی ؟

گرده ورځ لکه لیونی دی خوا هغه خوا وگرځیده ، اودشینی په تپه تپاره کښ په نا امیدي او حسرت سره چه ستونی ئی له ژړا څخه ډک و ، خپل کور ته وژی تزی ستوری ستومانه راغی او همغسې خپلی مور او ورور غوندی پخپله بستره بانندی نهار پریوت .

گویا لمړی لځلی دی چه (مجید) د ژوندون تر یخ غوږپ وځکلو ، او لږ څه وپوهید او چه په هوسائی سره شی او ورځنی تیروول خومره گران دی . دی په دی اندازه سره غمجن او خفه و ، چه دخپل دځان دوژلو په فکر کښ ولوید ، مگر زړه ننگ او غیرت ورته ودرید ، اوله خپل دځان سره ئی وویل چه دخپل دځان په وژلو اگر که په ظاهری طور زه آرامیزم مگر په واقع کښ د خدای په نژدیه آخرت کښ مسئول او گر میزم ، او هم مور او ورور می خوار او زار پاتی کیزی - نو بهتره داده چه لکه نورو دځلمیانو غوندی دمیرانی ملا کلکه وټرم ، او دخپل دښه ژوندون په ذریعه سره ، دخپلی مور او ورور ژوندون هم ښائسته او په هوسائی کړم .

په مجرد د تیرید او ددی خیال ، دده په زړه کښ سم دلاسه هغه خفنگان او پریشانانی په خوشحالی او ډاډینه بانندی بدله شوله او په دی خبره بانندی ئی عزم او اراده ټینگه شوه چه

ژوندون له ښائست او هر رازی ښه والی څخه ډک دی په دی شرط سره

چه انسان زیار و کازی او په ځان بانندی زحمت ونیسی تر څو چه

ددنیا آرامی او خوشحالی دده په برخه شی او په ژوندون کښ

هر له رازی نعمت او هوسائی ځنی فائیده من وگرزی .

تعجب مه کړی چه له داسی یو لوی بد کاره یعنی دخپل دخان له درلو لځنی په عین
 مایوسی او نا امیدۍ کښ څرنگه (مجید) میخ وگرز اووه ، او هغه ژوندون ته چه خو د فیکتی
 وړاندی له دی څخه ئی هغه په بد سترگه کتلو ، او له هغه څخه بیزارد شوی و ، اوس په ښه
 سترگه ورته گوری ، او بیائی ورته امید واری پیدا شوی ده ، او پخپل دخان باندی

هم زیات اعتماد او ډاډینه لری ، او پو هیبزی چه په دنیا کښ

هیڅ داسی یو مشکل او سختی نشته چه دانسانی په عزم او اراده

سره لری نشی مگر په دی شرط سره چه انسان در لودنکی

د تینگی ارادی او کلاک عزم وی .

ولی چه دا گردشيان ئی په مکتب کښ خو لځلی ، لوستلی او له خپواستادانو لځنی ئی په وار
 وار ، اوریدلی و .

خو درځنی پله پسی تیری شولی مگر (مجید) ته هیڅ یو کار او غریبی چه په هغه باندی
 مشغولیده ، اوله هغه څخه دخپلی دکورنی دفوت لایموت وسیله پیدا کاندی ، پیدا نشود ، او
 په لاس ئی ورته غله ، ، مگر سره له هغه (مجید) تل دکار په پلټنه کښ بخت و
 اوشه او ورځ ئی فکر او خیال کښ همدا خبره پرته و د چه بیائی په مرد

وسيله سره چه وی باید کار وکړم ، اوله بیکاری څخه چه دگر دو

اخلاقی معائبو مورده دخان وژ غورم .

دیوی میاشتی تک اوراتک او لټولولځنی وروسته ، په یو تجارتی مؤسسه کښ یوه معمولی تنخواه

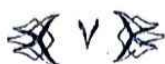
(مجید) خانته پیدا کړه ، اگریک دا تنخواه دیره لږه وه ، مگر له هیڅه ښه وه ، اودده دکورنی

سوره دودی له دی څخه بودیده ، اودهغنی په واسطه سره ددوی ښه ناکت اوبدبختی چه له یوی مباحثی یاڅلویښتوشپو راییسی په دوی بانندی راغلی وه ، سپکیده .

اوس چه (مجید) ته کار پیدا شواوونئی لیده چه دده دیلار د مرکیدوله ورځو لځنی وروسته یاددوی په کورکښ اول لځلی لوگی پورته شو، اودتودی دودی خوندهئی په مزو مزو سره وځکلو ، نوسمدلاسه یوبل شوق ئی په زړه کښ واوید ، او هغه داو ، چه اگریکه دورځی له مخی نوکریم ، اودخپل دبادار دکارو په سر رسواو بانندی مصروف یم ، مگر ایده دی چه دشبی له مخی خپلهغه درسونه اوسبقونه (چه په دی څو کلوکښ می په مکتب کښ لوستلی دی ، اواوس له مجبورتیا بیرته پاتی دی) باشروع کړم ، ترڅو زما داڅوکلنی زحتونه اوخواری چه په مکتب کښ می ایستلی ، اوزما دمرحوم اوغریب پلاریسی په هغه بانندی خرڅی شوی دی ، ابته اوخرایی نشی ، اویه پای کښ زده هم وکولای شم چه دهغی له فائدی لځنی له نن څخه زیاتی گتئی خان ته په لاس راوړم .

اگریکه داکارهم سخت کارو ، اودهرچا دلاسه نه وه پوره ، چه دورځی او دشبی له مخی پورنگه مصروف وی ، اویو دگریهم هوسائی ونه لری ، مگر (مجید) له هغو لځلمیا نوڅخه نه وچه هغوی له کاره زرزرستری کیزی ، اویه لږڅه کارکولو سرد فی الحال له په چیغوشی او وائی چه ستری ستومانه شوی یم اوضروردی چه اوس خولږڅه تفریح او تنفس وکړم ترڅو زما دلاسه تللی قواوی بیرته په لځی راشی .

په پای کښ (مجید) ددی ضرب المثل په فحواچه « لټوو نکلی ، موندو نکلی دی » دخپل په دی مقصد بانندی هم ورسیده او په یو دلیله دحقوقو مدرسه کښ ، وروسته له ورکولو دامتحان لځنی قبول شو ، اویه شپږ مباحثی امتحان کښ کامیاب گرزمدلی عالی الاعلی درجه ئی وگټله او دده نوم نه یواځی دوزارت معارف په مخصوصه مجله کښ بلکه دښاریه گردور سمی اونیم رسمی اوملی اخبارو کښ ، سره ددکسه دده ، په پندو لیکو سره خپور ، اویه گرد مهمو

خایو کښ مشهور او وپژانده شو، او ددی شهرت په اثر کښ ده ته دیوی لوئی حکومتی ادارې له خوا بلنه وشوه، چه دی هلته کار وکړی .

نوده هم له خپل بادار سره خدای پامانی کړی ، له هغی تجارتی مؤسسی څخه وتلی په هغی رسمی ادارې کښ ننوت ، او هلته ئی هم خپل مفوضه کارونه په داسی امانت داری او فعالیت سره تل انجامول ، چه د مربوطه ادارې گرد او امرینو او مامورینو به د (مجید) دکارو اود اخلاقو ستاؤل او تمجید کاوه . اودی به په دی صفتو سره نه غره کېدلو ، بلکه دی ستاؤنی به دده په زحمت کښی او زیار ویستلو باندی ډیر اثر اچاوه او دده به لازیات کار کاوه او خپل اخلاق او عادات به ئی هم له پخوانه لادیرنه بشکاره ول . اود شی له مخی به تل هغه د حقوقو لیلې مدرسې ته تللو ، او هلته په ډیره زیاته اندازه سره د خپلو استاذانو د مینې وډگرزیدلی ، شاگردانو به هم دده سره ډیر محبت کاوه ، اوده هم څرنکه چه پخپلو سبقو کښ زیار او زحمت ویستلو ، هغسی به په امتحانو کښ هم تل اول نمبر ووت ، تر دی چه په خپل زړه یوری ښه شهادت نامه ئی لخته حاصله کړله ، اوددی په اثر اود خپلی د ښی سابقی په وجه سره دده معاش اور تبه هم اوچته شوه ، او په دی اصول سره دده ژوندون ورځ په ورځ ښه کیده ، اودده په سپوری کښ ، مور او ورور ئی هم په هوسائی شول ، اود دوی کور د سعادت اود نیکبختی مینه وگرزیده ، او په بله ژبه هغه خوار او کمبخت (مجید) د خپل د زیار او زحمت ویستلو په اثر سعادت من او نیکبخت شو ، او په خپل مقصد باندی هغسی ئی چه غوښته ، ورسیده .

وروسته له دی څخه هغه کچنی کورنی د خپل د ژوندون شی از ورلخی په ډیره آرامی او هوسائی سره تیره ولی او (مجید) د خپلی مور ډیر عزت او خدمت کاوه او دومره ئی

به دره سرگه سرد ورته کمل ، چه تقریبا ددی رضامندی او خوشحال گشتی و روسته له زمانه
 او روسی خغه خیل خان باندی لکه ، و عبادت گرزولی و ، اوهم دارنگی بهائی دخیل د ورور
 (حمید) زردهم تلپنه ساتلو ، او دده به روزنه او تربیت کبش بهائی هم نیر زیات زیار و بستلو
 اوسه او ورخ به به همدی فکر کبش وچه دده به زرد پوری دده ورور (حمید) یخیلو سبقو
 کبش مشغول وی ترخوچه په امتحانو کبش کامیاب او په نتیجه کبش ئی دخیل دمکتب دوره پای ته
 رسول د شهادتنامی په اخیستلو باندی بریالی شی .

دوهم ټوک

خو کانه همداسی په خوښی او خوشحالی سر په دی کچنی مسعودی کورنی باندی تیری شوی
 او (حمید) خرنګه چه دزیاتی کتی خاوندو ، او یو څه مبلغ ینی ئی په بانساک کبش هم درلودلی
 نو مور ئی دده دواده په فکر کبش و لویده ، او په دی موضوع کبش ئی خیل زوی (حمید)
 سره مشوره وکوله . مگر (حمید) له دی خبری خغه سروغرو او و ئی ویل چه زه اوس
 دخیل دواده دپاره تیار نه یم .

هومره چه دده مور په دد باندی به دی موضوع کبش زور اچاوه ، او خوخلی او په خوور لږو
 او خو مجلسو کبش ئی په دده باندی دواده په نسبت اصرار کاوه ، غیر له همهه رومبلی خواب خغه
 بل خواب به ئی له ده لختی نه آوریده ، تردی چه وروسته له نیر گفتګوی او خبر و خغه
 (حمید) دخیل دزرد خبره خپلی مور ته بشکاره کړه ، او و ئی ویل چه زه غواړم ترخو
 چه د (حمید) دمکتب دوری پای ته به وی رسیدلی ، زه واده نه کوو او وروسته له هغه
 په خیل خان او خیل ورورته یو لخی واده وکړه ، ددی خبری په مقابل کبش دده مور
 ناچاره چوپه شوه او زیات له دینه ئی په دی موضوع کبش څه ونه ویل .

(حمید) به په مکتب کښ په ډیر شوق او ذوق سره خپل سبقونه ویل او ضبطول گئی او خپله (متوسطه) دوره گئی په ډیر موفقیت او کامیابی سره پای ته ورسوله او وروسته له هغه د (طب) په شعبه کښ داخل شو . او دخپل دتحصیلاتو په تړلو دورو کښ په نورو طالبانو په هڅنډه، او پوهنی سره مشهوره و، او په گړدوشینز مباحثی او کلنی امتحانوکښ به تل اول نمبر خوت. او له شلو لخوا څخه گئی زیات ، دخپل دمکتب دمدير له خوا، دافتخار او دلیاقت پانه آخستی وه .

(مجید) به هم دده په باره کښ له هیڅ شی څخه ایزوالی او سیمول نه کولو او د (حمید) گړد تعلیمی ضروریات به گئی (اگر که ډیری پیسی به هم ورباندی لگیدلی) سره برابر د ولی او تل به په دی خیال کښ و، چه خپل دی کچنی ورورته دژوندون لارورونښی ، او دده حیات دبدبختی له تیاری څخه، دسعادت اونیکبختی زناته ورباسی . او هر وخت چه دا خبر دده په زړه کښ تیریده ، چه دی دخپل کچنی ورور په نسبت، دخپل دورورولی لازمی وظیفی په بڼه شانی سره انجاموی ، دخوشحالی او خوشبختی لخلانده به گئی په زړه کښ وربینیده ، او خپل لخان به گئی دجهان له سعادت مندانو څخه شمیره .

هو! هغه څوک چه خپله انسانی او وجدانی وظیفه پای ته رسوی
 څه عوض او بدله به لدی څخه زیات مومی چه دخپل دهغی وظیفی
 پیژندلو په واسطه ، دنیوی او اخروی سعاداتو ته رسینزی، او دخالق
 او دمخلوق رضامندی دهغی په واسطه سره لاس ته راوړی .

(حمید) هم هرکله چه دخپل دلوی ورور دامهربانی ، او داروزنه ، او داسفقت اودالورینه لیده ، یوغیبی قوت اوقدرت به گئی په زړه کښ پیدا کیده ، اوروح به گئی خوشحالیده او په دی واسطه سره به گئی په گړدوسختیو اومشکلاتو باندی بری مونده کاوه او ټول به گئی خپلو پښو لاندی کړی ، دخپل دموفقیت په لوری تلو .

(مجید) هم له دی خپل ژوندانه لخنې ډیر خوشحال و، ولی چه درلودونکی دیوی مهربانی مور لکه (فاطمه) او یو وظیفه شناس تابعداره خوش اخلاقه ورور لکه (حمید) و ، اودی هم له دی څخه څه زیات شی ته چندانی اړنه و .

ولی چه سعادت او خوشبختی دو مژه گرانه او سخنه هم نه ده لکه
 چه خینی کسان ئی تصور کوی بلکه هغه شیان چه مونزد سعادت
 په لوری سموی زیاتدی . بلی ! سعادت من کیدل آسانه دی
 مگر تل سعادت من پاتی کیدل سخت بلکه حال دی .

هو! (مجید-حمید) اوددوی مور، دری وارده سره اوس خوش نصیب او سعادت من دی
 که ددوی دا سعادت مندی او خوش نصیبی ترهیر و ورخو پوری پاتی شی .
 ناخپه ددوی مور رنخوره شوه او په بستره کښ پر یوته .

داوه ددوی د بدبختی لپری منزل .
 ددی رنخوری مور مرض ئی دیر و لخنویدلو ، اودوی ، ددی په درد او دو نهماندی
 سترپی ستومانه شول او دها کترانو به ئی دیر خوش آمد و نه کول ، او دیری پیسی به ئی بنبدلی ، دشی
 او دورخی به لاپهانده او کرهانده ور .

(مجید) به دشی له لوری تر گهږخه دخپلی دمور دچیرکت په خوا کښ ناست و . او دورخی
 له مخی به خپل کارته تللو او دمور خدمت به ئی (حمید) ته پریښوده ، (حمید) به هم دمکتب
 له تگه پاتی او ترشی پوری دخپل دمور په خدمت کښ مصروف و .

(مجید) به دغرمی له رخصتی لخنې هم استفاده کوله او په یو کرائی مو تر کښ به ئی له
 دها کتر او دوا سره په ولا دویږنو خپل خان تر خپلی مور پوری رسا وه .
 او وروسته ددی له کتلو او پوښتنی او دوا ورکولو ، اود (حمید) دلازمه هدایاتو
 ور کولو لخنې بیرته به دها کتر سره په مو تر کښ خپل کارته ورته ، او حال داوه چه زړه به ئی
 بالکل په خپلی مور پیسی هم دیر پخسیده ، اود سازدیگر له خوا به هم وختی بیاره مو تر کښ
 دخپلی دمور خدمت لپاره له لازمه دوا سره راتاو .

نوهر کله چه پښتانه وائی چه « نه کوی حیب، شه به وکړی خوار طیب » د داکبرانو د دواوو او دا د (مجید) الوند بلوند او الول، اود (حمید) زیاره، او زحمت هېڅ یوه فائده هنی رنځوری ته ونه رسوله، او ددی مثل په اساس چه « د گورشیپه په کورکښ نه کیزی » وروسته د یو کال رنځوری او معالجه څخه کمبخته (فاطمه) مېه شوه او خپل دواړه ځامن ئی په ژدا او انگولا کښ کینول، ولی چه دوی دواړه وپوهیدلو، چه د دوی د نیکبختی پنگه د دوی له لاسه روتله، او پس لدینه دوی در په در او خاوری په سرکیزی .

هو! مور د اولاد په نسبت د رحمت فرشته او درافت مجسمه ده

او پښتانه وائی (هر هغه او لاد چه مور لری نو نور شه غوړی او هغه

کمکی چه مور نه لری نو شه لری ؟)

وروسته لدی چه دواړه وروڼه د خپلی مور د تکفین او تجهیز او تدفین څخه فارغ شول او خپل کورته بیرته وگرزیدل، کور د دوی په نظر کښ لکه گورداسی ښکاریده، او پس لدینه چه د دوی مهربانه مور له دی کوره د مرگ په لاره لاره، په دی کور کښ ناسته او و لاره دوی ته چندانی خونده ورکاوه .

(مجید) به دیر لږ کورته راتلو او هغه هم فقط د خوب په وخت کښ .

او (حمید) به هم چپ له پخوا څخه چه دمکتب درختی سره جق په کور کښ حاضر وه

اوس پس له مانبا مه کورته راځی او دی هم په دی گوښی کور کښ یواځی او ییکسه ناست

او دیر به خپه و، او ددی په ځای چه (لکه پخوا) د خپلو سبقو په ضبطولو بانندی

مشغول شی، اوس چه په دی کور کښ راشی هک پک پاتی په یوی گوښی کښ چپ او خپه

کینی او په راز راز فکر او چرتو کښ (چه ټول به له اوهامو او خرافاتو ځنی دک و)

لویښی .

رښتيا دادی که (مجید) خان په رسمی کارو باندی مشغول نکړی، او (حمید) دورخی له مخی مکتب ته لار نشی ، نو دی خبری څخه به ویره وه چه چیری لهونی نشی ولی چه چنی خیالات اریکاره او هامو ددوی د وارو په ماغزو کښ لځای نیولی و .

د (مجید) په نسبت (حمید) ته به زیاتی اندیښنی او چتی خبری په زړه کښ لویدی او د شی له مخی کله کله لځینی جنون آمیزه حرکات هم لځنی لدل کیدل نو هر کله چه دی به په کور کښ یوالخی ملاست و، څوک به دده په دی او ضاعو او حرکا تو با ندی نه پوهید و ، اونه خبر یدو ، او له دی جهته په دی دواړو ، وروڼو باندی به ورخی په ډیر لځند ید لو سره تیر ید لی .

❖ د ریم توب ❖

(مجید) له یوالخی تر ب او تنها ئی څخه ډیر په تنگ شو ، او تر دی وجه لیونی شی ، نو د لځینی ملگریو او دوستانو په مشوره ، او د خپلی کور نی د ضروریاتو په تقاضا سره مجبو رشو ، چه دواړه کولو په فکر کښ ولو یزی .

لځکه چه په حقیقت سره انسانان گویا داسی خلق شویدی ، چه په گردوشیانو کښ دیو اوبل مرستی ته اړه او احتیاج لری ، اوبی لدی اړ توب او احتیاج څخه یوالخی ژ وندون نشی کولای ، اوله همدی سببه وجه « آدم » علی نبینا وعلیه الصلو ء والسلام ور وسته له دی چه « دالهی » (ج) په خلافت سره ئی په لځکه کښ افتخار بیاموندلو ، او پخپل دارالخلافت کښ کینا ستلو پس له هغه لځنی چه حضرت « جبرئیل » علیه السلام به دده له حضوره رخصتیده دی به له یوالخی توب او تنها ئی لځنی ډیر متاثر کیده ، او د خدای تالی له مرحمته دده دمشغولتیا و انست له خاطره بی بی « حوا » « علیها السلام خلق شوه .

نوله دی جهته (مجید) هم لکه نورو لملیا نوغوندی ددی روحی احتیاجه لځنی متحسس شو ، او دیوی سنی ښخی انتخاب پسې ولو ید .

مگر دا کارده ته خوراکران و ، ولی چه مورگی مړه شوی وه ، اوبله کومه نژدی خپله او خپلوانه گئی هم نه درلودله ، چه په دی لوی کار کښ (چه پښتانه ورته « د عمر سوهان » وائی) ده سره مرسته وکوی .
 (مجید) ډیر وخت ددی کار په فکر کښ و ، مگر هیڅ یوه وسیله او ذریعه به ورته نه پیدا کیده ، تردی چه په خپلو همسایگانو کښ گئی یوی بوډی ښځی سره ملاقات وکولو ، او هغه گئی په دی ضرورت بانندی وپوهوله .

گویا چه زدی ښځی فقط دهمدی ښوکارو دپه سر رسولو لپاره ژو نندی دی لکه چه د (مجید) و ارم په خطا لارته شو . لکه چه هغه سپین سری همسایه دده دوا ده دپاره متوجه شواه .

داموضوع چه اول پلا دهنی سپین سری په نظر کښ ساده ، او معمولی ښکاریده ، وروسته ډیره سخته شوه ولی چه (مجید) به داسی نجلی پسی گرزیده چه د ده په زړه کښ وه ، اودی بوی به چه د هری یوی نجلی صفت ورته کاوه ، او هویت به گئی ده ته و یل ، ده به دهنی له کتلو ، او کړلو غځنی په راز راز یلمو او بهانو سره سر غراوه .

هو ! دنکاح په مقدس امر کښ ډیر احتیاط ، او ډیر وړاندی ، او وروسته کتل په کاردی ، او ډیر زیات لازم دی چه تل ناوی د زوم په زړه پوری وی ، او په داسی مواردو کښ دنو رو کسانو مداخله نه یواځی بیدخایه بلکه مضره او بالکل چتی ده .

لکه چه وویل شول له یوی خوا (مجید) دنجلی په خو ښو لو کښ ډیر مشکل پسند او زرزی واقع شوی و ، اوله بل لوری به دنجکیو پلروا و میندو هم له دی محلمی څخه خپل خانونه ژغورلو ولی چه په هغه اوله ورغ کښ چه (مجید) هغی سپین سری ښځی سره په دی موضوع کښ خبری کولی نور و پرد یو ښځو ترشا دده گردی خبری (چه دخپلی مفروضی

بنخی دارصافو به نسبت سره ئی بیانولی (واوریدلی او هغه ئی لکه چه دینجو عادت دی زر ترزره
 به کلی، او کور کین خیری کرلی به سر ددی دامتواتر انکار، اومخ گرزول د (مجید)
 دهر رازی بی او بنائسته نجنی دقلولو خغه داخبر لا تینگه کره چه (مجید) لویی کوی
 اوبه خلقو مسخری جوړوی ، او که نه داسی بنجه چه پدی صفت سره ئی ستائی چیره پیدا کیزی
 لکه چه بنجو به یخیلو منجو کین ویل ، اودا خبری ئی خوله په خوله کوخه په کوخه بلکه
 تر دبرو لری لایو پوری رسولی وی ، (مجید) هغه سین سری بنخی ته ویلی و :

زه داسی بنجه ایتوم چه ماسره په خوشحالی ، او خپگان کین تل
 ملگری وی ، په ژوندون کین همیشه مرستی را سره کوی صبا

اویگازما پخدمت کین لگیاوی ، زما زره له هر د حیثه بنه ساتی
 زما په کور او ورو رباندی فهم لرنه لری زما د غمو او اند یسنو
 په لیزو لو کین تن دیر زیات زیار باسی . اود خپلی مهر بانای او

عواطهو په غیز کین می تل روزوی ...

له دی راز خبرو خغه به ئی زیات ویل او دیری نوری خبری ئی هم لکه چه دینجو عادت دی
 به دی خبرو پسی له خپلو لوانو خغه جوړی کرلی وی چه (مجید) له هغو لحنی هیخ خبر هم به و
 پهر تقدیر سره گویا چه (مجید) دخپلی بنخی په غوره کولو او انتخابولو کین دیو مخصوص
 ذوق لرونکی دی چه دنورو خلقو له فکر و لحنی جلادی .

دا مطلب زر ترزره بنکاره شو ولی چه هنی سپین سری ده ته خبر ورکړلو چه یوه شه
 جلی می درته پیدا کرلی ده ، او وروسته له هغه ئی گرده قصه ده ته په دیر شور او زور سره وریله

• داسی نجلی ده چه مخ گی لکه دخور لیمی بیوزمی اودواوه غتی غتی سترگی گی
توری ناغه داری، اوتوری نری کیزی ورخی گی لندی، اوتورباغه گی لکه تیره غشی او سم
قد گی لکه سرو، اوسین غابونه گی دتور دگلی په شانی، او دواوه شو نهی گی سری
لکه عتاب، او ... اوبلار گی هم شته من دی .

(مجید) په تلبواز سره ددی سین سری بنجی له خولی لحنی خبری اجستی وئی ویل:

• مورکی ! داسی نجلی زمانه کار نه ده .

سین سری بنجی له خور اتعجبه په چغو گډه شوه ، ولی چه داسی انتظارئی نه درلودلو
چه له (مجید) لخی به دداسی پمخی شته منی نجلی په مقابل کښ داسی لخواه واوری
او اوس گی چه دا خبره دده له خولی اروبندی هم ده، بیائی هم یقین ور بانندی نه رالخی
چه یو داسی حاجتمن مجرد بنکلی لملی ، دداسی یوی بنکلی گلالی نجلی په مقابل کښ
داسی یوه خبره وکړی ...

لږ څه وخت تیر نه و چه د (مجید) اصرار او ویناو دا بنجی په اصلی مطلب بانندی وپوهوله
او وروسته له هغه څخه هغه سین سری بنجی دهمسی نجلی په لټولو کښ ولویده چه (مجید) غوښته.

اوس نوښائی چه موزو گورو چه د (مجید) ددی مخ آړولو سبب څه شی و؟! ...
(مجید) به تل فکر کاوه که له یوی شته منی کورنی څخه دی بنجی وکړی نونه یوالخی دده په واده
کښ ډیری پیسی خر خیزی بلکه تل به په هغه بانندی دده ډیر لگتونه کیزی او ویلی به ئی چه په پای کښ به له یوه
پلوه زه و نشم کولای چه خپل هغه پورونه چه په ما بانندی زما - خواخوژی مور درنخوری، او
دگور، او کهن په وجه سره پراته دی ادا کړم، اوله بل لوری زما د ورو (مجید) په تعلیماتو
کښ دیسی دندتوالی په سبب سره ډیل او معطلی پښیزی، اودهغه تعلیمات ناتمامه پاتی کیزی چه دا
دواوه کارونه ښه نه دی .

موا (مجید) به غویته چه بده بانندی تردیره وخته پوری دخلقو پوروی، ولی چه داخیره
 دده بی اعتباری اوسیکوالی سبب کیده، اوهم می پیدی خبره بانندی لورینه نه وه چه ورورگی
 دتحصیل له سعادت لجنی وروسته لدی خخته چه خو کلونه گی زیار اوزحمت پهخان بانندی اخیستی
 دی بی نصیبه پاتی شی، اویدی وخت کبش، دخیل لخن، اودخیل و رور دخوراک، اویونناک
 اودخیل کور داستانه لپاره مجبوره چه خیل کورهم ودان کپی . . . نو لکه ده دگر دوامورو
 غیر لدی خخته په بل سورت سره توانق نه شوی پیدا کولی چه دی په یوه عجزه کورنی کبش ورننوزی
 اوله هغه وده بناسته، اویمخی، اوتعلیم یافته بجلی لخن ته واده کپی .

رته ئی کار سم شو. او هنی بو پی دده ته دده په زړه پوری یوه نجلی
 پیدا پرده او دوه دری هفتی ته وی تبری سوی چه گر د و کارو دده په زړه پوری صورت
 وئو لو او په دی کچی کورنی بانندی چه عبارت واده دود یشیانر ورونه لحنی یوه به بناسته او گلالی
 او تعلیم یافته نجلی هم ریه سوله چه دهنی ساری په هنی سیمه کبش لیزیدا کیده . . . او داکور
 چه تر اوسه پوری دیود قبرستان په منزه تی اوتیاره ینکاریده، اوس دگلستان په شانی
 بناسته شوی او یونوی رنگک او رونق ئی پیدا کپی دی . . .

یعنی (مجید) واده وکولو اومتاهل شو. او خپله بنجه ئی کورته راوستله .

اوددوری په ژوندون کبش نوی یوه دوره شروع شوله. له سرگردانی او پریشانی لحنی
 کرد خلاص شول دشی له لحنی به (چپ له پخوا خخته چه پیر کله به هیش نه راتلو. او که
 راتلو به هم فقط د خوب په وخت کبش به و) رراو پیر په وختی کورته راتلو. او درخصتی
 اود تعطیل په ورلحو کبش به هم له صبا لحنی تر یگیابوری په کور کبش ناست و. که ربتیا وویل شی
 گویا چه اوس (مجید) دژوندانه په خونده بانندی وپوهیدلو چه له خپلی پیمخی بنخی سره ئی
 چه نوم ئی (حبیبه) و، ناسته او ولاده او خبرتی او اتری کولی .

✽ خاورم توك ✽

اگر که (حمید) دخیل دتحصیل اونعلیم په کار وکښ بخت او مصروف و، مگر د (حیی) راتگ دهنه په ژوندون کښ هم بی اثره نه و.

لکه چه نتیجه د خاوند تعالی دیو لوی نعمت او رحمت په مترله ده چه هر چیری پښه کیزدی اولاسئی ورسیزی هلته سعادت او آرامی او هوسائی پیدا او د ژوندون خونند خرگندیزی ! ...

(حمید) دخپلی مورد مره کیدو وخنه رایی دآرامی اودهوسائی مخنه ولیدلی . ولی همدچه (حیی) ددوی په کور کښ ننوته ده هم له بدبختی اورنخ او تکلیف لخی نجات ییامونده .

که رښتیا وو بل شی گو یاچه دادزازه ورونه سرد دیمخی (حیی) په خپل خونده ور ژوندون نوی ور گد شوی دی . اوخپله هغه پخوانی بدبختی اوسر گردانی لگی بالکل له خاطره بهر کړیده . . .

مگر دی سرد به خوک څه وکړی شی چه روز گاره یخ یوشی پخپل حال بانندی په فرار نه پر یز دی ، اوخوشبختی او بدبختی دواړه لکه ژمی اوودی او پسرلی اوخران غوندی بله پسی زموږ په ژوندون کښ خرگندیزی اوهرشی اوهرخیز زر ترزره دتغییر اربدیل په معرض کښ واقع کیزی . .

(مجید - حمید - حبیبه) دری واژه یوه کچنی کورنی سره گرزیدلی دی . اودوی درد
 په ډیره خوشحالی او هوسائی سره شی او ورلخی تیره وی .
 دورلخی له مخی (مجید) خپلی نوکری ته مخی . او (حمید) خپل کتابو نه تر تخرگت
 لاندی نیولی مکتب ته درومی . او (حبیبه) ددوی دوتلوڅخه وروسته په جارو کولو او د
 لوبیزو په وینځلو او په گندلو او پغلی او نورد کورنی کارو باندی لگیا کیزی . . .
 دیگا له اوری (مجید او حمید) وختی کورته بیرته ورگرلخی او په مجرد دنتو تاو
 په کور کین دهنی دانتظام او ښائست مخنی خو شجا لیزی او بیا دری واژه
 سره یوځای دهنه چای په څکلو باندی (چه عن ددوی درانگک په وخت کښئی او په تباری خوبیدلی
 وی او سید لاسه زمیزی) مشو لیزی او وروسته له اداء کولو دما ښام دمانځه دری واژه سره
 یوځای په یوه میز باندی ددوی په خور او باندی پیل کوی . او یوله بله سره په عین خوراک کښ
 خوزی خوزی خبری اواتری هم کوی . وروسته له دوی خورلو او چای څکلو څخه
 دری واژه دماسختن نموخ اداء کوی او وروسته له هغه به (حمید) له خپل ورور او
 ورینداری سره خدای پامانی کړی خپلی پلې خوننی ته تلوا وهلته بهئی دخوب تر وخته پوری خپل
 سبقو نه اودرسونه ضبطول ، او بیا به ویده کیدلو .

پوهان وائی : هرچیری چه عشق او هوسائی وی هلته به سعادت او آرامی هم وی .

نوله همدی جهنه وچه دوی دری واړو به په ډیره مینه او محبت سره ژوندون او گذران
 کاوه . او بوله بل مخنی بیجده اوی انداری خوشحال او خوښ وو . اودا ورلخی اوشی بهئی په ډیره
 هوسائی او آرامی سره تیره ولی .

(مجید) له خپلی ښځی سره له حده زیاته مینه او محبت کاوه . او له خپل کچنی ورور
 (حمید) سره بهئی هم تل شفقت او محبت کولو . اودوی دواړو به هم په ډیر احترام او محبت سره

(مجید) ته کتلو اودده داوامر اوداشارو په لځای راوړلو کښ به ئی زیار و بستلو . په تیره بیا
(حمید) به دخپل مشر ورور دومره تابعداری کوله چه تقریباً دعبادت منزلی ته
ډیره نژدی وم .

ولی چه (مجید) نه یواځی دده ښاغلی مشر ورور و ، بلکه د شفقت ، او درحمت له لوری
ده ته د مشفق ، او مهربان یلار په لځای و . نو (حمید) به هم دخپل د (مجید) مشر ورور
دوه غیرگی تعظیم اوتکریم کاوه اود خپل د ورور له خاطر به ئی دخپلی ورینداری
هم ډیر عزت او احترام کاوه او ددی د گردو خدمتونو او اوامرو په لځای راوړلو کښ به ئی
هم زیار و بستلو ، او بالمقابل دده ورینداری به هم ده ته په درنه سترگه کتل ، او هغه
لازمه خدمتونه چه ښائی یوه گرانه ورینداری ئی خپل لیورته وکړی د هغه به ئی به ډیر اخلاص
اومحبت سره په لځای راوړل .

لنډه داچه هغو دری واړو به یوا به داسی مینه ، اومحبت سره کاوه چه له وراڅخه
دیو وجود په منزله په نظر راتلل ، او هرچاچه د دوی داگر مجوشی ، او گډلون ، او لورینه
لبدله ، نو دا به ئی په خیال کښ راوړ او ، چه د اداری سره په درې بدنوکښ یوه ساه او یو روح لری .

❖ پنځم ټوک ❖

هرکله چه د امتحان وخت نژدی کېدو . نو (حمید) به د ورلځی له نځی په کور کښ
پاتی کېده ، او خپل سبقونه به ئی تکرار ، او گردانول . ترخوچه خپل لځان د طب امتحان
ورکولوته سنبال کړی .

(حبیبه) به هم دخپلو کارودپه سررسو لوڅخه وروسته د وزکاری په وخت کښ
یوه نیمه شیبه د ده خونسی ته ورتلله ددی خوا ، اود هغی خوا خبری به ئی کولی . او چتی چتی

به خندیده ، ار خوار (حمید) بهائی له کاره ایسته . کله به ئی د ده به کتابو کین لاس وهار .
 او دهنور یائی به ئی دی خوا ، هنی خرا آره ولی ، او عکسو نوته به بخیر کیده . کله به ئی هغه فنی اسبابو ته چه
 بیح د ضرورت پوره کولو یاره موجوده . ورنجینی پتول یائی ورنجینی تبتول .
 رسی مندی وهلی ، او خپل اسباب به ئی بیر ته ورنجینی اخیستو ، او بیا به پخپل
 کار باندی مصروفیدو . مگر (حبیبه) به بیا ورته ، از به هغو اوبو به ئی لاس پوری کاود ، اود
 (حمید) له یغسو لوئجینی به ئی لاس نه آخیستلو .

دیر غلی به د اسی هم پینیده چه (حمید) به ددی د او قو دلاسه به قهر کیده مگر دده
 دی قهر به هخ یواثر به (حبیبه) باندی نه کاود ، بلکه هغه به لا خوشالید ، اودده
 کنخاو ، او د قهر به مقابل کین به کت کت خندیده ، او تیغ تیغ به ئی ورته کتل ، لنده داجه
 هی خووانی پیمچی بنخی به سره له عصبانیت ، او خیه کید لود (حمید) همغسی سین ستر گتیا کونه

حکله چه د خووانی بنخی روح کت مت لکه یوزنه وروزکی بنائسته

بوزاغوندی دی ، او همغسی چه بو را خان په راز راز گلانو

باندی منبی ، او له یو حنی پا شیدلی ، په بل باندی کینی

همداشانی خووانی بنخی هم که شه قید ، او بست ورباندی نه وی

او پخپل سر آزاده وی همدا رنگی کار و نه به کوی .

(حبیبه) به هم تل د (حمید) په شاؤ خوا کښ د بورابه شانی گرز یده، اود (حمید) دمعا شرت، اوله ناستی و لاری څخه به زیاته محظوظه، او خوشحالبده، او همیشه به می زیار و یستلو چه د (حمید) سترگی لحاته ور وادی .

همداچه (حبیبی) به لید لو چه (حمید) دکتا بو په مطالعه کښ د و ب دی او یخپلو سبقو کښ مشغولتیا لری، نو له حده زیاته به خپه کیده، اوددی په کلمو کښ به چا د گرز یده، اوداسی می په زده کښ سنجوله چه پا خیزی، اود (حمید) گرد کتا بونه او اسبابونه به یو تناره کښ واچوی، اوو می سوزی چه دی ولیدی ته نه گوری اودی. سره خبری نه کوی چه تل خپلو کتا بو ته گوری، او په هغه لیک، اولوستو باندی مشغول دی.

په رښتیا سره ښی او پیمخی ښځی گردی همداسی عادت لری چه غواړی نور کسان ټول هغه شیان چه غیر له دوی څخه وی، ایسته و غورځوی، او هیدخ ورته و نه گوری، او فقط همدی ته گوری، او تل دوی سره ښائی چه مشغولتیا ولری .

(حبیبه) هم به همدی عمومی حس کښ اخته وه. دور لخی خو لخلی د (حمید) خونۍ ته ورتله، او هغه به می له کاره ایسته، اونه می پرښوده چه خپل مقصد ته ورسیزی . هر کله به چه (حمید) غوښته چه دا په قراری، او دلاسه سره له خپل لحاته لری کړی هم نه کیده، او که خپه کیده هم څه فائده ورلځنی نه مرتبیده، او که په قهریده هم به هنی پیمخی ښځی باندی دده قهر کوم اثر نه آچاود .

دهمدي جهته دي چه اروپاځيان وائي : (بنځي دنارينو

په نسبت لکه سيوري داول دي ، که نارينه له بنځي ځني و تښتي ؛

نو هغه هم له ده سره روانه وي ، اوله تری جلا کيزی) .

نومر کله چه (حييه) به د (حميد) دای پروائی ، اوبی اعتنائی ته کتل ، پخلی سپین
سترگی کښ به ئی لازياتوب کاوه ، اودورځی ډیر ساختونه به ئی له ده سره دده په خوا
کښ به همدی لوبو او پخولو سره تیرول .

دا هم باید وویل شی چه د (حيیه) په زړه کښ یوه خاشه ډبی وفايي او د خیانت
ښه د خیل دمیره (حمید) په نسبت سره نه وده ، اوله خیل مېرډ سره ئی بی نهایته اخلاص ، او محبت
در لود او په ده باندی ډیره رهبره اوسه بانه وده ار په دی اندازد سره ئی د خیل مېرډ
اطاعت ، او تابعداری کوله چه له وراتریداد عبادت په منزله ښکاریده . له بل لوري داهم له هرډ
ځینه شا کړه وده ، او هرشی ورته رسیده ، اوله خپلی ناستی او ملاستی څخه ئی هم څه شکایت نه لرلو .
نویا ئی له (حمید) څخه څه غوښتل ؟ . . .

(حمید) ددی په نظر کښ داسی خوږ او محبوب و ، لکه ددی ورور ، اوداسی
مینه او محبت ئی ور سره کاوه ، لکه چه بود خواخوږی خورئئ له خیل ورور سره کوز .
اودایو معمولی کناردی . هوسبارانو ویلی دی :

« ددور لخوانانو روح ، دیواوبل په نزدیکت کښ دآشنائی تادا و ږدی .

نومر کله چه دآشنائی تخم دزړه په منځ کښ زرغون شی ، له هغه څخه ددوستی

داسی نهال شین کيزی چه پای ئی معلوم نه وی ، ښائی چه داد دوستی نهال یو .

﴿ ۲۳ ﴾

ورخ د عشق میوم ونیسی. او ممکنه ده چه به هغه د و مینو و رنجو کین له بی پرواگی
 اوتندی لخی وچ شی ، او ډیر داسی هم پینبیزی ، چه د دنیا حوادث هغه له ستی
 څخه وباسی دا د ژوندن یوه پاڼه ده چه هڅوک دهنی له د فائقو څخه خبر نه دی .
 (حبیه) او (حمید) هم په اول سب یو بل سره آشنایان و . مگر اوس د دوی آشنائی
 د دوستی تر مرتبې پوری رسیدلی ده . او د اوم بوم معمولی شی دی او چندانې په خپلوی کین
 مهم نه گانه شی .

﴿ شپږم ټوک ﴾

یوه ورخ (حمید) پخپل کور کین سبق ویل وچه له باندي څخه یو غږ د ده غوږ و ته
 ورسید و . چه غوږ لئی ونیولو وائی وریدلو چه ورو لئی (محبید) له خپلی بنځی سره
 په زغرده سره سختی خبری کوی او په یوه کورنی موضوع کین هغی ته سر زښت ورکوی .
 داموضوع کومه اویه خبره نه وه . یوه معمولی خبره وه چه بنځه او میر دپه هغه کین سره نښتی و .
 دا رازی لندی جگری هرکله د خښتنو او دمیر منوبه منځ کین پینبیزی .
 په رښتیا سره دارازی جگری کت مته دهنی مالگی یا ترشی په منزه دی چه په کتو کین
 ئی اچوی یا ئی د کوند ری په خوا کین ایزدی ترخو چه ذائقی ته ئی تغییر ورکری او اشتهائی
 زیاته کاندی .

ولی چه بورازی ژوندون اگر که په هوسائی او عاشقی سره هم تیریزی سړی
 ژوبله وی . صاف او شفاف آسمان اگر که ښه ښکاری ، مگر که ډیر وخت
 همبسی پاتی شی ، د خپگان سبب گریزی د خښتن او دمیزمنی په ژوندون کین
 مختصری جگری داسی دی لکه په آسمان کین ورپخ چه کله کله د آسمان
 اولمر او دستور یومخ پتوی ، او وروسته له هغه لخی دلمر او سپوږمی او ستوریو

زده ورونکی او لملاندی شعلی په تګ شنه او ر و بنا نه آسمان کښ
ډیری ښی ښکاریزې ، او زړونوته سرور او سترګوته نوربڼې ، همدا رازی
دوستی او محبت هم وروسته له کمکی جګړه وخته لاتوډیزې اوزیات خوږیزې .

خیر له دی برخی څخه تیر یز و :

د (حمید) تر ډیرو ورځو پوری غوږونه بریدل او ددوی طبیعتو او خو یوته به متوجه ومګر دخپل
ورور او ورینداری به منځ کښ ئی پرته له مینې او محبت او خوږو ویناؤ څخه بل هیڅ شی نه آوریده .
مګر دا ایا لځلی دی چه ددوی په منځ کښ جګړه پینه شوی ده او (حییی) ته درګرده
ری .

هر کله چه (حمید) د (حییی) دا سر زښت و او رینه چه پله پسی دده ورور
هغی ته ورکو ئو . نو یو عجیب احساس او زړه خوږی دده ته د (حییی)
په نسبت سرد پیدا شو .

یو ناڅاپه به دده په زړه کښ دا خبره تیره شوه چه له خپله کورده و تلی زر تر زړه دی
جګړی ته خاتمه ورکړی . . . . . نوله خپله لڅاپه پاڅیدلو . . . . . بیا بیرته یخپل لڅای کیناستلو . . .
او فکر ئی کولو . . .

پخوا مو وویل چه (حمید) دخپل مشر ورور (مجید) ډیر تعظیم او تکریم کاوه او دده
په زړه کښ ډیر خوږوه . نو اوس به و گورو چه په دی شیه کښ دی دخپلی خونې په
ګوښه کښ یواځی ناست دی په څه فکر وکښ ددوب تللی دی ؟ . . .

دده د زړه په منځ کښ یو پټ احساس او یوی نا معلومی مینې لڅای نیولی و .

ښائې چه یخپله دی به هم له دی احساسه تراوسه پوری خبر نه و . او که کله کله به ئی
دهغی نښی هم یخپل وجود کښ لیدلی لڅان به ئی په هغه باندی نه پوهو لو او دهغی په منځ
کښ به ئی پرده اچوله .

دایته احساس خه شی و ؟

دی په دی باندی نه پوهیدو ! بالی نه غوښته چه ور باندی و پوهیزی ایایی نشوای
کولای چه پری و پوهیزی ! .

دا مهم اویته احساس چه موز هم تراوسه پوری د هغه په کیفیت باندی خبر نه یو د عشق
اود اضطراب مخی یوه مخلوطه وه .

د عشق اود اضطراب په معنی باندی پدی لځای کښ ونه پوهیدو ؟

عشق دخیل دهنه مشرور ور په نسبت چه پد د باندی می دیر حقونه لرلو اود دده په حق کښ
دیوه مهربان پلاریه لځای واودده دژوندون گرد لوازم اوضروریات می برابرولو .

اویو داسی ورورئی و چه له خپلی گتئی سره می دده د سعادت، اود هوسائی گرد لوازم
مییا کړی و نوخرنکه بهوشی چه دیوهسی ورور په نسبت به عشق ، او مینه نه لری ؟ . . .

دا برخه تر یوحده پوری دیره ښه ښکاره ، او روښانه شواه . نود اضطراب په نسبت
خه وائی چه دده دیریشانی سبب خه شی و ؟ . . .

تباره تمکی همدادی چه تراوسه نه (حمید) ته خرگند شوی دی ، اونه موز ور باندی
پوهیزو ! . . .

(حمید) له خوورمخی پخوا په دی موضوع کښ لځیر شوی و چه (حبیبه) له خالصی
دوستی څخه پرته بل یونری احساس هم لری .

په اوله ورځ کښ چه دی خبری ته می فهم وشو ، نو به لځان ورپز دیده ، اودیر زیات پریشان شو .
دوهمه ورځ کښ می د خورا خپگان ، او پریشانی له لاسه دخپلی خونوی ور ، له دنده خوا
لځنځیر کړلو ، اود خونوی په یوه گوښه کښ کښاستلو ، اودیر زیات می وژدلو .

در بیه ورځ چه (حبیبه) دده خونوی ته ورننوتله ، او دواړه سره مخامخ شول نو (حمید)

سلاسه یا خدلی به قهر، او کنفلوسره کی هغه له خپله کوره وایسته ، او ورگی بیا خپل
لخان یسی لخنخیر کړلو .

خلورمه ورخ گېلخ له کوره وووت ، او ترتیر ماښام پوری بیرته خپل لځای ته را نه غی .
پنځه ورخ د سردردی په بهانه په خپل چیرکت بانندی و غزید او ، او په برستن
کښ ئی لخان بیت کړلو مگر (حبیبه) د ده له خواڅخه نه اری کیدله ، اوتل به ئی د مرض
د کیفیت پرینتنه تری کوله ، اوراز راز دواوی به ئی ورته را وولی ، او دده په خو نه کښ به ئی
په زور ور توپولی .

شیزمه ورخ د (حمید) په خیال کښ داخبره تمکه شوه چه دی پخپل لخان بانندی
غالب شوی دی ، او دده د زده قبضه دده په لاس کښ ده ، مگر لږ څه شپه ور وسته بیا
پریشانی غالبه وربانندی وکړله .

په دغه ورخ یادده دررور ، او دورینداری به منځ کښ څه جگړه پینه بود ، بودی چه ددی جگړی
په وخت کښ دخپلی خونۍ په گنځ کښ ناست و په یو ژور فکر کښ پر یوتلی ، او وروسته له هغه
ئی رغوښتلو چه دباندی ووژی دخپل ورور په مقابل کښ د (حبیبی) طرفداری ، او حمایت وکوی .
په دی خیال کښ ئی یوڅو بلونه هم دوره په اوری واخیستل ، مگر و جو د ئی ناڅاپه

ورینډیده ، او د ریزدیدلو په واسطه وچ کلک پخپل لځای کښ پاتی شو .

دده په زده کښ داخبره تیره شوه چه هر کله دده دورور (حبیبی) غوندی بوی ښکلی
او پیدخی ښځی سره هره ورخ جنک وی ، نودی ښه سری نه دی ، په همدی واسطه دده
په زده کښ د (حمید) په نسبت لږ څه تنفر هم پیدا شو .

داید ، او شوم احساس لمړی لځلی دی چه د (حمید) په زده کښ دخپل ورور په نسبت
وگرزیدو مگر دخوښی لځای دی چه داید احساس زر دهنه له زده څخه وووت ، او بنالی چه لږ

خه اثر به ئی یاتی وی . مگر هغه اثر دو مره بز ، او ناخیزه رچه له هغه نخنی هیش ویره
او اندیینه نه کیده .

بهر تقدیر سره (حمید) باخیال و کړلو چه باید د دی له کوره و وخی که د (حیی) مرسته ونه کوی
نودخیل و زور مرسته خو به و کړی .

چه خر نگه دا خیال دده په زړه کښ تیر شو ، زړه ئی په غر څنگ شو ، اوبه ټول
بدن کښ ئی دگوزن وهلی په شانی ویزدل پیدا شو . لنده داچه (حمید) له ډیر فکر وهلو ، او
دریدلو څخه آخر په تنگ شو ، اوله کوره و ووت مگر دده له وتلو سره جفت جگړه هم پای ته
رسیدلی وه .

دده ورور له کوره بهر و ووت ، او (حیی) له ژدا څخه خوش بخوش دده په خونه
کښ ننوته .

هغه (حیی) چه چپ له دغی ورخی څخه به هره ورځ د (حمید) په خونه کښ په خندا ، او اکاډو سره
ننوتله ، او هیش کله به ددی وچولی تریو ، او خوله به ئی پته نه وه نن اول لخلی دی چه په ژدا سره
ننوتله ، اودده دورور له لاسه ئی پتی کولی ، او اوښکی به ئی له سترگو څخه تو یولی .

(حمید) چه دا وضعیت ته وکتلو څا په محکمه ، او آسمان ورباندی وخر خیدلو ، اری
اختیاره له خپل لځای څخه پا خیدلی ، ددی په دلاسا کولو باندی ئی پیل وکړ لو ، اوسرگی چه
دده دجیرکت په بازو باندی ایښی و پورته کړ لو .

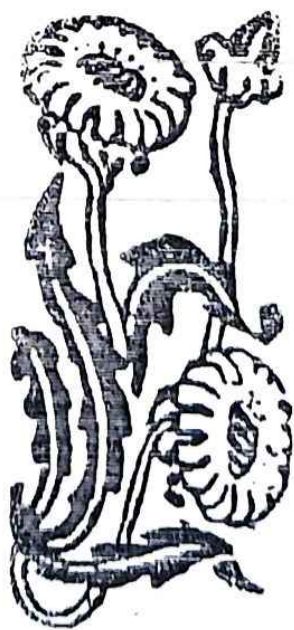
په عین همدی وخت کښ دده په وجود کښ یوسخت ریزدل ، او ارتعاش پیدا شو ، اویوی
مرموزی قوی به دی د (حیی) په لوری کش کاوه .

هغه قوه چه له ډیری مودی څخه دده دروح په تپه تیاره کښ پسته وه چه اوس ناڅایه
خرگنده شوی ده .

لورنی و آشوی کولای چه مقاومت و کزی . خیل لاسونه نی ددی له مېخ ، او سر څخه
 گرزول . لکه چه یوسور انگار دده په زده کښ بل دی ، اختیار گي له لاسه و ووت
 او خیل سرئی ښکته کزی په رینزد بداء او اضطراب سره ئی مچي کړله .
 او یخیل ځان بازي یوه نشو . یوه سخته لړزه اورغشته دده په اندامو کښ اویدلی وه .
 په هغه حال کښ ئی احساس و کړلو چه (حیبی) خیل ځان له ده څخه په هغه خوا
 کش کړلو او حال داو چه دا نه ده پوهیدلی . لکه چه دهنی په وجود کښ هم د (حمید) له لاس
 وروړاو څخه همداسی یوه لړزه او ارتعاش پیدا شوی و . اوله دی چهته بی اختیاره دشنج
 په حالت کښ له خیل ځایه هنی خواته غورزیدلی و .
 دواړه هک یک او حیران او ساختلی سره ناست و . (حمید) یوه خوا او (حیبی)
 بله خوا په دوه قدمه لری فاصله کښ ولاړ او هغه ناسته وه .
 داچو پیدا او حیرانیا تر ډیره وخته یوری و زندیدله . ترڅو چه (حیبی) له خیل ځایه
 پاخییده اود وړد به لوری روانه شو له . او (حمید) له خیل ځایه هیش ونه خوزیدو ارهش
 ئی ونه وین .

یو ساعت وروسته که څوک د (حمید) دخوننی له خوا څخه تیریدی نو دده د زړا
 غږ به ئی هرو سرو آوریده .
 دد نوولی زړل؟ او علت ئی څه شی و ؟

❖ ووم توك ❖

دشمنی له مخی (مجید) له نورو شیو څخه په وخت کور ته ورسیدو . او برابر د خپل ورور خوننی ته ننوت (حبیبه) په خپله خونه کښ په یوه کار بانندی بخته وه . د وی دواړو وروڼو تر دیره وخته پوری پخپل منځ کښ خبری او اتری سره کولی .

(مجید) دهنی جگری په نسبت ډیر خیه ، او پښمانه و .

په پای کښ دواړه وروڼه په اتفاق سره د (حبیبه) د خوننی خرازه ور غلل ، ورتړلی و . دژواغزگی د خوننی له منځه آوریږدو .

همدا چه (حبیبه) دخپل دمیره اولیوره په ور تگ بانندی ویو هیډله ، په تلوار سره ښی دروازه پرانیله ، اوښکی ښی له خپلو ستر گوڅخه پاکې کړی ، او خپل اضطراب ، او پریشانی ښی هم په خو شحالی سره بدله کړه ، اود (مجید) تر څنگه داسی کښاستله ، چه هیڅ یوشی ددوی په منځ کښ نه وی پښی شوی .

په دی شیه هم لکه نوری شیی دی کچنی کورنی په گوډ سره دودنی وخورله او ، جای ښی وشکولو ، اونمونځ ښی ادا کړ او ، او ښی ښی خبری ، او مجلسونه ښی سره وکول . مگر دتباری یو پت عامل ددوی په منځ کښ دانښی ورځی ، اوښی تر تپید بدلانندی نیولی وی .

اصلی خبره مو پریښوده ، او په بله خوا لارو :

وه ولیکل چه (مجید) په خپل هغه کار چه (حبیبه) غونډی یوی ښکلی تابعداری باوفا ښی سره ښی جنگ کړی و ، سخت پښمانه و ، او له همدی جهت ښی (حبیبه) ته ډیره دلاسا ښی ورکړله ، او عذر ښی ورځنی وغوښتلو نوته دی ښی (حبیبه) هم له زړه دده سره پخولا شوه ، او (مجید) ددی خپلی بد خوگی دجبران دپاره یوه جوړه ډیراعلی بوتان (حبیبه) ته

له بازاره په گران قیمت سره واخیستلو، چه دهنو بوټانو له پینوکو لوڅخه وروسته (حبیبه) په دی اندازی سره خوشحاله شوه، چه گڼه هېڅ څی نه وژرلې، او هېڅکله نه وه خپه شوی اوس راشه چه وگورو چه په دی ورځو کې به (حمید) باندي څه تیریزی؟

(حمید) خوار له هغی ورځی څخه راځیسی یونوی شی پخپل وجود کېښ لیده، او یوبل ژور احساس دده په زړه کېښد (حبیبه) په نسبت پیداشوی و، چه دی دهنو له نوم څخه خبر نه و. فقط د ومړه پوهیده چه د (حبیبه) دنزدی کیدلو په وخت، اود (حبیبه) دغږ دآو ریدلو په ساعت کېښ، اود (حبیبه) په خیال کېښ راتلو ځنی، بی اندازی نشاط، او محظوظت، او خوشحالی ورته پینښتړی، او لدی شیانو ځنی دده په زړه کېښ غورځنگ، او په روح کېښی دآلو تلو علامی پیدا کېزی.

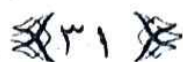
هر کله چه هغه له دی څخه زیات بل شی پخپل وجود کېښ نه لیدلو، او هم نه پوهید چه څه وکړی؟ نوچوپ به و.

ورو ورو داسکوت، اوچو پیدائی په حیرت، او حیرانتیا باندي بدله شوه. وروسته له هغه به ډیری ورځی دخپلی خونې په یوه کنج کېښ گوښی ناست و، اوتری تری به ځی یولوری، او بل لوری ته کتل.

پدرومېښو ورځو کېښ به (حمید) له دی خپل حالت ځنی په تعجب کېښ وه، اوترا به ځی ورځنی خوږه له ولی په تدریج سره ځی داترا خوږل، او تعجب هم ورک شو، او هر چیری به لکه یوبت غوندي وچ کلک ناست، او ټپه ټپه به ځی یو خواته کتل.

لنډه داچه په دی روحی بحران باندي یوه هفته بیتلا و.

یوه هفته تیرید شوه. دده دروحي بحران دوړد تمامه شوه، او هغه پښت او رچه دروحي شعله ځی او خته شوی وه دمپد- زیاتیدو، او تودښت ځی ساعت په ساعت ډیریدو.

اوس بود شو چه دی عاشق شوی دی ، او به یوی داسی اوئی بلا اخته شوی دی
چه هر سرئی غم دی ، او به داسی یوه تیه تیاره کنی پروت دی چه « پاکئی تری ورك دی »
او یاد یبنتانه دمتل سره برابر داسی یولخی کنی ولاړدی چه « دی خواته ئی گرننگ او هنی
خواته ئی پرانگ دی . که دی دخیلی عاشقی درد دوا کوی برسبره په دی چه ددناشر مندگی
او رسوائی او دعقبی باز خواست ورته پینیدونکی دی گویا دی له خیل مهربان ، او بناغلی
مشر ورور سزه (چه کت مته دده دیلار په منزله دی) یو خورا لوی خیانت هم کوی ، او
که دی فکر ، او تصور پسی بالکل ونه گززی په زړه کنی ئی د (حبیه) د عشق داسی کاری
غیثی لگیدلی دی چه دهنه ایستل فقط د (حبیه) دناز کی گوتی کاردی ، او دهنه برهار
علاج فقط د (حبیه) وصال دی ، اوس .

کود وخت به چه (حمید) د خیل ورور دشفقت ، او دمرحت ، اود یالنی ، اود مهربانی
مراتب یغیل زړه ئی گرزول ، او چه بیا به ئی دخیلی عاشقی ددی نوی درد تصور کاوه
نو دنیا به ورباندی گرده تاویده ، او خرخیده ، او وینتان به ئی زیگه شول او جگ جگ به
دریدل ، اومصم کیده به چه بایده دی داچتی فکر ، او داشیطانی حرکت چه دده دشرورور
په نسبت خورا در وند خیانت دی هرو مرو پریزدی .

او هرخله ئی چه د (حبیه) ملاحظت اولطافت ، او حسن ، او کرشمی ، او دهنی عشق ، او محبت
په تصور کنی ورتلو ، اولیده به ئی چه له دی لخی هم رغیده نشته نور رازار به ئی ژول
او غتی غتی اوبکی به ئی له سترگو خغه بهیدلی ، او ویل به ئی چه خدایا اڅه بلادی را بانندی
اورولی ، اوڅه سخت تندردي را بانندی غرزولی دی .

خدایا استا دخیل حبیب په لحاظ ، او خاطر سره یازما زړه د (حبیه) له عشق ، او مینې

خسته خلاس کبری، یازماساه را خسته واخلی، او به شرمومی مه شرموی، اودباغلی (مجیدخان) به
مقابل کبش می خیانت کرد، او متجاوز مه گرزوی .

سره له داسی راز نارو اوسورو د (حبیه) محبت، اوعشق ده بانندی لازیا تبده، اودهنی
دمینی لمبه دده په گرد وجود کبش بلیده، اوتل به ئی سترگی دوره په لوری ختلی وی
چ دیوی خوا، اوبلی خوا تیریدو په وخت کبش ئی تل وینی، اوغزور به به ئی ددی دغیر داوریډو
دیاره خبرو، او خپلی سوگمی به ئی رانکو دلی چه ممکنه ده دهنی خوشبوئی ئی ترسوگور
شی، او ډیر خلی به دی په (حبیه) پسی همغسی زغاست لکه چه (حبیه) پخوا په ده
پسی تله ازر تله، اوخوا دخوا د به ئی کومه موضوع پیدا کبری هنی سره به ئی خبری اوتوفی کولی .

او په عین هغه حال کبش حده حیرتک به له خبرو، اوکسلو خسته متجاوز ښودنه نرنی
کیدل، زر تر زرد به ئی د (مجید) خپره په مخ کبش د ده اوله لاس وړاوخنی به لری کیدلو
د ورور وی و ضیفی به حال په ژبه ورته ویل سی (حمیده) داچتی خبالونه چه د
او عقبی دخرابوی، او تازما خوا خوزی ورور پمخ کبش شرموی، له سر خغه و باسه ! زما
دجرم په نسبت، چه تاسره می ډیری ښی گڼی کړیدی، تل امین، او وفادار اوسه .

که رښتیا اوری ! (حمید) هم همداسی غوښته، اوهمدا به ئی تل په زرد کبش و. مگر خوارخه
وکړی، چه دده دزرد اختیار دده په لاس کبش نه وه. دده غمان، او واک دبل چا په لاس کبش
او بلا اراده په دا خطر ناکه کښه کبش (چه پاتی ئی معلوم نه وه) لوبیده .

دده میل، او خواهنش همداو چه باید ودریزی، او په دای بی سر او سامان چول
او ییا بان کبش نه ئی، مگر بل یو لوی قوه دده عشق ئی بولی دی به ئی د شاله لوری
تیل واهه، چه هله ! زرکه لاشه ! در یزه مه !

اتم ٲوك

(حبيبه) هم د (حميد) په درد باندي اخته وه . هغی هم له دی غم رانگيزه عاضی
 عُنی (چه د عشق په نامه سره ياديزی) څه پرڅه لرله ، مگر ذاتی عفت ، او فطری
 عصمت ، او دميره امانت ، او دميرمنی توب و فاداری ، ددی په مخ کښ يو لوی دیوال
 او دپښگ سد په شانی ولاړو ، او دخپل زړه خبری می نشوی ښکاره کولای . نو پخپل
 زړه کښ به می په پته سره غم کو لو ، او رنځ به می ایستلو ، او په خوله به می هیڅ نه ویلو
 مگر داد پښتو دلنهی مفهوم به می تل په زړه کښ گرزولو

پت مین یم پت به ژا دم

پتی به او ښکی گریو اڼه ته تو یو ۴۴

د (حميد) خونى ته به اوس ډیره بړ ورتله ، مگر تل به می خپلی کړ کی څخه ، د د
 خونى ته کتل ، او دد گړد حرکات او سکنا ت به می لکه یوماهر عکاس د غور په سترگو
 سره لیدل ، او د هغو عکاس می پخپل زړه کښ ثبتاوه چه د نه لیدلو په وخت کښ له هغو عُنی
 استفاده وکوی .

د (حبيبه) په زړه کښ به وه چه خپل کار پسى لاره شی مگر کار به می له لاسه نه
 وپورته . غوښتل به می چه له خپلی خونى عُنی بهرته لاره شی ، مگر ددی په پښو کښ به قوت نه و
 چه یا خپزی

(حبيبه) هم په دوه مختلفو حسو کښ لویدلی وه ، له یوه لوری عشق اوله بل لوری
 « وظیفه » ددی په زړه کښ سره په جنگ و ، او هر یو به خپل قوت او قدرت ښندلو تر څو
 چه بری مونده کاندی او (حبيبه) هغی خواته ورکش کړی . داخواړه کی په دی منځ
 ښ سرگردانه او حیرانه پاتی وه ، او هیڅ نه پوهیده چه خپل لیونی زړه کی سره څه وکړی .
 که کوه وخت به (حميد) له کوره بهر وتلی و ، نو (حبيبه) به دانگړ لو می دروازی ته

سزگی نبولی منتظره به ناسته وه ، چه (حمید) به خه وخت بیرته رانخی همداه چه (حمید)
به نتووت (حبیبه) به دهغه له مخ لحنی تیتیدی به کور کیش به پتیده اوهمته به ئی سر به دواوو
لا- و کیش نبولی زار زار به ئی زدی .

دشی له مخی به چه دوی گرد ددودی اوچی لپاره سره تولیدل (حبیبه) به په دیرمشکل
سره خیل لخان اداره کاوه ، اوترخیل واك لاندی به ئی ساته اوپه هره وسیله سره چه کیده
لخان به ئی آ رام بنکاراوه . د (حمید) حال هم دگدلون په وخت کیش کت مت د (حبیبه) په شان و .
(حمید) له بوی مباحثی خغه به ئیسی تل گوری چه دبنخی رنگ ئی ورخ به ورخ تغییر مومی

اومخ ئی تک زیر آ ویتی دی او همداسی ئی دورور وضعیت هم ورخ به ورخ ورا نییزی
مگریه سر بانندی ئی نه پوهیدلوچه (حمید) بانندی خه شوییدی ؟ چه ورخ په ورخ دنگریزی
او ضعف او تقاهت ئی آخری درجی ته رسیدلی دی ؟ او همداسی حیران ره ؟ چه (حبیبه)
ولی غمجه بنکاری ؟ اودمخ کل ئی مرادی برینیی ؟ اوتل ئی دلخوانی په بهار کیش دخران اثر
بنکاریزی ؟ ..

په زبنتیا سره دالکه لمرغوندی بنکاره وه چه هم (حبیبه) په دی و رستبو خو
هفتوکیش دیره غمجه او پریشانه ده اوهم (حمید) ورخ به ورخ خرابیزی .

(حمید) چه خیل ورور سره دیره مینه لرله اوهم ئی بنخه وریباندی دیره گرانه وه ددی
حال اوتغییراتو له لیدلو لحنی دیرحیران او پریشان و . دده په خیال کیش داسی راتله چه د (حمید)
دپریشانی سبب خوبه همدای چه امتحان ئی نزدی دی ، اودی دهغه له نتیجی خغه وریزی ،
مگرد (حبیبه) دخیگان په علت بانندی هیخ نه پوهیده ، اوپه تعجب کیش یروت ، اوهر خومره ئی چه
به دی موضوع کیش فکر واهه په درك بانندی ئی نه پوهیده - د خوورنخو له فکر و هلو لحنی
وروسته دائی په چیرت کیش راغله چه بنا ئی (حبیبه) به دکور له دیر و کیناستلو خغه به تنگ
شو بوی ؟ .

ورر و رودا فکر د (مجید) په ماغز وکښ فوت و نیولو ولی چه بل هېڅ بودایل د (حبیه) دیریشانی لپاره دده په زړه کښ نه ورتلو او په عین حال کښ دی خبری ته ئی دیره تلوسه وه چه هر و مړوښانی د (حبیه) د دی د درد تشخیص په ښه شان سره وکړی

هغه وخت چه داوهامو سخته سیلی ، او دبدگمانی طوفان دچاروح یخیلو منگلو کښ ونښی ، له هر لوری پریشانه فکر ونه په هغه باندي برغل کوی او هجوم راوړی ، او هغه خیل خوراسیک خیالات ، کت مټ دحقیقت په صورت سره وینی . ترخوچه دداسی وهمی اوچتی فکر و په سبب سره ، له روحی پریشانی لځنی خلاصی پیدا کاندی ، نوله دی جهت پوهانو ویلی دی چه انسانی روح نه هېڅ یوآفت له تردید او شک څخه زیات ضرر رسوونکمی نه دی ، اوبناینی چه انسانان تل خیل لځانونه له شک اوتردید لځنی ژغوری .

(مجید) هم په دی موضوع کښ د شک اوتردید له لاسه په لځان رسیدلی و . او آخرئی داخبره په زړه کښناسته چه (حبیه) فقط د کورد کارو اود دیری ناستی دلاسه ، دسل او ددق په رنځوری سره اڅنه شوی ده . نواه دی حبه ددی د علاج په تدبیر کښ شو .

له یوی خوا د (حبیی) کورنی کارونه دو مرد دیر و ، چه یوه شبه هم له صبانه تریگسپوری وزگاره نه وه ، اوله بل لوری (مجید) هم نه شو کولای چه خپله ښځه یوانخی بی له کوم محرم څخه پرینزدی چه چبری لاره شی .

دامشکلات زرله منځه وړک شول . ولی چه د (مجید) په زړه کښ داخبره هم ټینگه شوی چه (حمید) به هم دامتحان له تاره لځنی خپه وی ؟ اوشپه او ورځ ئی د خیلو سبقو په تکرارولو اوگردانولو سره خپل ماغزه گرزولی ؟ او داضعف اوناتوانی هم له دیر و مطالعی اودزیار ویستلو په سبب ورپښه شوی ده ؟ نوله دی جهت (حمید) ته هم گرزیدا اوتفريح په کارده .

به دی خبره بانندی خبر نه و ، ارانه یوهیدو چه کشر ورورئی (حمید) له بیرو ورورئو
را بیسی له لیکلو ، ارلو ستلو ، اوسبق ویلو لحنی بیزار شوی دی ، او داضعف ، اواناتوانی
اوریشانی له بل لوری ورته رسته شوی ده .

خبر ! (حمید) داسی یوقصد ، او اراده وکوله چه له دی په وروسته به دصباغی اویگانی
له مخی (حبیبه) دده له کچنی ورور (حمید) سره لږ څه بهرته درومی ، او وروسته
له نه گردش او تفریحه به دواړه بیرته سره رادرومی .

گویا (حمید) پخپل خیال کښ په یوه غیښی دوی نښی ویشتلی یعنی غوښتلای چه په دی
وسیلی سره له بوخوا (حبیبه) له پریشانی او گوښی توبه لحنی خلاصه کاندی ، اوله بل لوری ی
په زړه کښ خپل ورورته هم (چه په خپلو سبقو کښ له درو زنا و بستلو څخه نالکلی زهه شولدی)
خه تفریح ، او فهم غلطی ورکړی ، او دا کار دده په نظر ډیر ښه ښکاریدو .

یوه شنه به داسی حال کښ چه (حمید) پخپل تور کښ په ظاهر سره په مطالعه کښ مشغول و
یعنی کتاب ی پخپل مخ کښ پرانیتلی ، او ورته کتل ی ، مگر فکر ی لکه یو وحشی مرغ
دکتاب له تور یو لحنی په تښته ، او په یوبل عالم کښ الوتلو ، (حمید) ور بانندی ننوتلی ورته
وئی ویل :

زما جانه ! دومره زیاته مطالعه مه کوه ، چه روغتیاته دی ډیر نقصان لری ! وروسته
له دی څخه لږ ساعت چوپ شوی ، او په چرت کښ تللی بیا په خبر و شوی (حمید) ته یی وویل :
زما دسترگو توره ! پا څه نن شپه د سینما سبیل ته لاره شه ، چه پاه د غلط شی !
اگر که (حمید) هیڅ نه غو بستلو چه له کوره بهر شی
مگر دلږ څه فکر وهلو څخه په وروسته ، دخپل دو ورور له دی خبری لحنی خوښ شو ، او په زړه
کښ یی دا خبره تیره شوه ، چه دی مشغولتیاته می تراوسه پوری پام نه وه شوی ، ولی زه
تل پخوا له دینه چه د (حبیبه) دمینی لمبی زما په وجود کښ نه وی بلی شوی ، دسبق په ویلو

به بخت رم ، اوفقط خوخلی سینماته تللی یم ، او اوس دادی چه د (حییبه) دعشق په اورکین
سوزم ، راشه چه نن شیبه سینماته لارشم ، که خدای کړی وی گوندی چه هلته می پزخه یام
غلط شی .

نوزر یا خیده ، او دریشی ئی واغو سته ، او له خپلی خو نی لخی بهر شو . که گوری
چه (حییبه) هم خیل کالی آغوستی او خان ئی سنبال کړی ، دانگړه مخ کین بهر وتلوته تیار دده .
(حمید) ددی منظری له کتلو څخه نزدی وچه بیهوش شوی په مخکه وپرسی ، مگر په دیر
مشکل سره ئی خان و نیولو ، مگر ینا هم دده په وجود باندی لړزش ښکاره و ، او غا ښونه
به ئی یوه بز سره اگیدل ، او لنگیو کین ئی دریزیدیدا اثر معلومیده .

په عین همدی وخت کین چه (حییبه - او - حمید) دواړه په حویلی کین سره یو لځای کیدلو
(حمید) هم ددوی تر شار سیدلی (حمید) ئی مخاضب وگر زاړه چه «زویه» (حییبه) هم خان
سره سینماته بوزه ! .

دی لنډی گندی جملی په (حمید) باندی خوراعجیبه تاثیر و نه وغور لځول ، او دی ددی خبری
له آوریدو لځنی په داسی یو حالت کین ولویدولکه چه دا ورعتی غتی سکرو تی دده په سر
او لځگر کین لویدلی وی .

ییا مخکه ور باندی گرده وخر خیده ، او په سر کین ئی سخت دوران پیدا شو ، او که په دیوال
باندی ئی تکیه نه وی کړی ، هېڅ لری نه وه چه لښکس ئی خوړلی ، او لویدلی به و .
ناخپه دده په زړه کین دا خبره تیره شوه چه ښا ئی زما ورور به زما له دی معاشقی
لځنی خبر شو یوی ، او اوس ئی زما درسوا ئی لپاره دانقشه روغه کړی وی .

زړه ئی غوښته چه یوه بی ترا چیغه ووهی ، او په دیره زاری ، او خواری سره دا حقیقت
خیل خوا خوژی ورور ته (لکه چه دی) هغسی رنگه خر گند کاندی ، او دخپلی دیگنا هی
او لځان ژغورلو په نسبت دده په مخ کین قسمونه وخورئ ، او ولورئ .

مگر یغزالدی خنجه چه دی خپله خوله و خوزوی (مجید) و دانندی شوی له جیه می یوشل
ر و یگیز نوبته و یستلی ، اوده ته ئی ور کر او، اویه یود معمولی لهجه سره می ورته و ویل
چه « داهم واخله » .

ددی وضعیت ، او خبری خنجه فی الحال (حمید) و پوهید و چه ورورگی لادده له عاشقی
لخنی خبر نه دی.

سمدلاسه یوه بله لویه وسوسه ، او سودا - ده ته ورپینه شوه ، او هغه داوه چه که دی
او (جیه) په دی ته تیاره شیه کښ له دی لویه عین تر سینما پوری لادشی ، او بیا په سینما
کښ یوه موده سره یو لخوا کښینی ، او بیا له هغه لویه په نیمه شیه کښ سره بیرته را درومی
مبادا چه له ده لخوا چې له شریعت ، او انسانیت خنجه کوم حرکت صا در شی، او لخوا دد بیا
او آخرت په شرمو بانندی و شرموی !

هغه غوښتل چه دخپل ورور په نسبت وفادار اوسی او دده حر - ته ترخو ئی چه عقل او فکر
په سر کښ وی گوتی ورنه وړی ، مگر یخپل یاغی زدگی بانندی ئی چندانی داوینه نه لرله .

هو! دی پوهیده چه انسانی روح د عشق او د بهیمی قوی په مخ

کښ ډیر کمزوری او ناتوانه دی . او د هوسو او خواهشو په مقابل

کښ کت مټ دیوه میاشی په شان د سختی سیلی په مخ کښ دی .

او دا خبره ورته معلومه وه چه هوس لرونکی زړه و حشی غرضی

غوندی له اسلامی او امر و او اخلاقی تعلیماتو لخوا در د ائلو

ورشوته تښتی .

نوله دی سببه د (حمید) زره نه و ، چه (حبیه) سره یولخای له کوره ووزی ، لیکه
چه پخپل خان باندی ویریده ، چه واک می له لاسه بهرنشی ، اودامانت داری او دوفاداری
له حدوده ، بهربیل کینتر دی .

همداو هغه لاس می چه دنوت دا خستاو لپاره غز ولی و ، ور بیرته می لړ لو ، او
په لړزیدلی غز سره می ورته وویل : « نه ! زه نه لحم ! » .

(حمید) ورته وویل : « نوکالی دولی واغوستل ؟ » .

اگر که دا سوال ډیره یوه عادی او معمولی خبره وه ، هر کله چه (حمید) خپل لاس
او بڼی په دی لځای کښ ورک کړی و ، هرڅو مره می چه په خپل فکر او ماغزو باندی زور
واچو لو ، چه دخپل دنه تگ لپاره کومه بهانه او پلمه جوړه کړی و می نشوی
کولای ، فقط دو مره می په زړه کښ تیره شوه ، که په دی موضوع کښ
څه زیاتنی خبری وکړی ، نه چه دا پته خبره می ښکاره ، یا ئی ورور ور باندی بد گمان شی
ناچاره می بیا لاس ورووژد کړی نو ت می ورلځنی واخیست اوله (حبیه) سره یولخای له
انگړه لځنی ووت .

(حمید) د کوشی تر آخره پوری له دوی سره لار . او هلته می په ورو چه (حبیه)
یوه نشوه خپل ورورته وویل : « په داسی یوه لاره تر سینما پوری لار شی چه په هنی لاری کښ دخلقو
بیر او باه کم وی ، اوتاسو په هوسائی سره لار شی اوراشی اودتگ په وخت کښ د تل
(حبیه) ته پیام وی . »

دی خوارنه پوهیده چه هغه پخپل لاس وازده پیشوته و سیار له یائی اور دبارودو تر خوا
ولگولو ۱۱۱ اورنده شوی تښه می پخپله بڼه ووهله ۱۱۱

څه به وکړی شی د دنیا فانون همدا سی چلبیزی ، اوسری دداسی کاروبه فلسفه باندی نه پوهیزی .

دخاترو عادت په دی باندی جاری دی چه له قضا او قدر خنی شکایت
 و کړی او د بد بختی او مصیبت په وخت کښ له فلکه پتی ولری
 مگر په دی باندی نه پوهیږی چه تن د خطر او مه انسانان خپلو خانوته
 پخپلو لاسو سره تاوه وی. او هر هغه بد بختی او مصیبت چه نن چاته
 پینږی د هغه غفلت او دبی پروائی نتیجه گمله شی چه پروون ئی
 کړی و ه .

(حبیبه) او (حمید) دواړه سره یوځای له کوڅو او بازارو څخه تیریدل ، اویه ټولنو لارو
 کښ په جوړه چوښیا سره روان وو ، او یوه هم له دوی څخه شو نوی له خوښی
 هرکله چه له لوی بازار څخه چه هلته د یراز د حاب و تیریدل ، نو دواړه سره رډل
 شول ترڅو چه یو بل سره غلط نشی .

(حمید) د (حبیبه) په نژدیکت سره پخپل وجود کښ د اسی یو ارتعاش او اضطراب
 محسوساوه چه له نشاط او دیر خو نند ختی روغ شوی و .

دا احساس چه مرکب واه عشق او اضطراب ، ارله ویری او تفکر څخه ، (حمید) ته ئی
 دمد او جزر ، یا قبض او بسط ، یا خوف او رجا غوندی یو حالت بڼلی و .
 (حبیبه) ته به ئی چه کتل د عشق لمبی به ور باندی بلید لی .
 دد نیا رسو الی او د آخرت د پوښتنی خیال به ئی چه کاوه ، و یرید ه به .
 خپل ورور ته به ئی چه فکر کاوه اضطراب به ئی زیا تید ه .

که به لږ په دی بده مسئله کښ لڅیر کید . نو له حده زیا ته اند ښنه او خو را ډیر .
ویره به ور ته ښید .

داگر د مختلفه احساسات سره غوند شوی ، په ده باندی یو عجیبه حالت
طاری شوی و چه له لږو یا نو او شراییا نو سره ئی فرق نه کید لو . لکه مست
شو یو او بیخود انو غوندی په لاره تلو . خیل واک ئی په لاس کښ نه و
خو لخلی ئی له نورو تلو نکو سره ټکر و خود لو یو لخلی نژدی و چه سخت په لڅکه باندی
و لگیزی سر ، یا ئی اور میز مات . شی بل لخلی ئی یا یو سخت کنگس و خود لومگر آفرین
دوی په (حبیبه) باندی چه میړانه ئی وکو له ، اوز ر ئی له لاسه وښو لو او ویری ئی
نه ښو دلو چه و لو یزی ۰۰۰ او که چیری په هغه سر ک باندی چه گر د په ډیر و
او پلنو پلنو تیزو باندی فرش شوی و ، لو یدلی وی ، مړ به و .

ددی حالات له کتلو څخه گردو تلو نکو ، دی مېر نی ښځی ته تحسین او آفرین وو یلو
او دی سړی سره ، او لو کسا نو همدردی کو له ، او ویل به ئی چه خدای د دی ښځی ته
خیر او برکت ور کړی چه داسری ئی له مرگه لڅنی خلاص کړ لو .

وروسته له دی څخه چه د (حبیبه) یاسته لاسونه دده په وجود باندی ولگیدل ، او هغه
له نژدی څخه ددی په بوی باندی متحس شو ، او لږ څه په خود شو ، مگر دده په گردو
اعضا ، او پلو باندی داسی بوی بیقی شراری نفوذ ، او جریان لرلو چه له خو شعالی
او نشاطه لڅنی روغ شوی وه ، په بله ژبه دده په وجود کښ دارازی وضعیت پیدا شوی و
لکه چه دنری وژی له تبرید و څخه دیولوی تالاب په مخ کښ له او بولڅنی کککی کککی
حیی پیدا کیزی .

اوس نویا د ټنگیدا فوه دده په وجود کښ نه وده پاتی ، او واک ئی بیاله لاسه وتلی و .
ولی چه ییائی پخپل زده کښ هغه دده بوله بله مختلف احساس لېداوچه عبارت دی له عشق

اومینی ، او وفاداری ، او وظیفی خنجه ، اولزخه شیبه تیره نه وده ، چه بیاهنه دواړه احساسات
پخپلو منځو کښ په شخړه شول ، اودهغه په وجود باندی بیاهنسی د مغلوبیت یوه منظره
بیکاره شوه ، اویایی اراده له لاسه ووتله ، او نه پوهیدو چه دده په ما غزو باندی څه
تذره لوید و ، چه دی هیڅ نه پوهیږی ، چه څه وکړی ، او په کومه لار شی .

دی خوار په دی حالت کښ لکه هغه ناز که بڼه یاتنکی وج وا بڼه ، چه دستختی تندی
سپلی د جریان په مقابل کښ پریوتلی وی ، واقع شوی و ، اوبی واکه قد مونه به ئی آخستل
؛ و (حبیبه) سره لکه یو بیپوش شوی سړی خنګ په خنګ تلو ، او دتلونکو په ډله کښ به ئی
ډیر لځلی له نورو خلقو سره تکر و نه خوړل او پرته له دی خنجه چه کله به ئی بڼه ، او کله
به ئی لاس ، او کله به ئی ، اوزه او کله به ئی سر ، او تیر ، اوشاپه ځینی شیانو باندی لگېدل
او خوږ بدل به ، اوبل لاس ئی کلک د (حبیبه) په ناز کو منگلو کښ نیولی شوی و ، چه نه ئی
پر یښوده چه ولویږی ، نور په بل شی باندی هیڅ نه پوهید و .

(حمید) په دی وخت کښ په یو مرموز : اوجھول وضعیت سره اخته دی . فکر : اوخبال
ئی ډیر زیات خراب شوی دی . دحاکمی قوه ورنه ورنه ده . تغل ، اوبوهنه تری هیره
شوی ده . دماضی ، او دحال ، او دمستقبل خبری ټولی دده په ما غزو کښ سره غوندی شوی
دهغه په مخیله کښ ئی یو عجیبه معجون ، او مخلوط روغ کړی دی ، چه دی خوار دهغه په سر ، اوبر باندی
هیڅ نه پوهیږی ، اورد ، اولودن تری وړک دی . فقط په دی تپه تیاره کښ ئی کاه کله دخپلی
دمور (فاطمی) اودخپل ورور د (مجید) ، او دخپلی د محبوبی (حبیبه) شهره لید له
اوپه تیره د (حبیبه) مخ دده په نظر کښ داسی ښااسته بریښیدو چه په هغه باندی درنا یوه
پرده (لکه چه کله کله له سپوږ می خنجه چا پر دنور شپول لیده شی) لوید لی وی .

(حمید) په داروحی شور ماشور او غوغا کښ په خپل وضعیت ، او موقعیت ، اوتکلیف
باندی هیڅ نه پوهیدو ، تردی چه په دی باندی هم نه و خبر چه دی ولی نن شپه له کوره

وتلی دی ؟ اودا غیر مترقبه لطف، او مرحمت د (حبیبه) له لوری دده په نسبت ولی بنندل کیزی ؟ اودی خرنګه له (حبیبه) سره خنګ په خنګ، اولاس په لاس روان دی ؟ .

د سړک په ار ته کښ چه هلته دخلقو پیر و باړ لزو، او رڼا ډیره لویده (حبیبه) ناچاره شوه چه (حمید) و دروی ، او په سداغی کاندی، نو وروسته له پښه نیواو خڅه می (حمید) ته وویل : « زما عزیزه ! بز لځان بید از کړه چه چیری ونه لویزی ، اوکوم لځای دیباخوز نشی او که د طبیعت ډیروران وی . رازه چه د سینماله سیل لځنی تیرشوی بیرته کورته لاړشو » . سبحان الله ! ددی خبری یو عجیبه اثر په (حمید) باندی ښکاره شو، او سداغی په خوب ویده عقل، او پوهنه له خوبه لځنی و پښه شوا، او په رڼو سترگو سره غی ولیده چه د (حبیبه) تر خنګ لاس په لاس مخامخ ولاړدی . سداغی دده د ورور خبره هم د ده په مخ کښ ودریده ، او زرغی بیا له حیا، او وفا، اودامانت له سببه سترگی پټی کړی . چه (حبیبه) سره سترگی په سترگی نشی ولی چه (حمید) ډیر یو مسلمان، اوباجبا، او شرمناکه لځمی و . مگر په دی ډنډ کښ د عشق او مینی له لاسه لویدلی و ، نو لځکه چه بز څه پخود کیده د خجالت ، او دشرمندگی احساس غی په وجود کښ له وراښکاریده .

ومو ویل چه مینی، او وظیفی د ده په روح کښ جنګ او شخړه سره اړله . یعنی د (حبیبه) مینه ، او د ورورولی وظیفه .

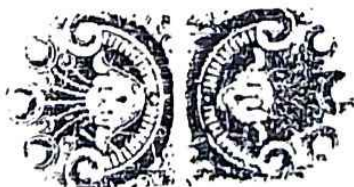
هرکله چه مونږ غواړو چه زمونږ ښاغلی لوستوونکی په دی موضوع باندی په ښه ډول و پوهیژی ، نودلته یو تشبیه یا یو مثال راوړو ، اوهنه دادی چه دلته د مینې مجسمه ، عبارت ده د (حبیبه) له وجود خڅه ، او د وظیفی مقصد ، مطلب دی د (حمید) له ذاته لځنی گو یا چه دادواړه کسان ، دمپدم پر له پسې د ده په زړه کښ ښکاریدل ، او بیا پتیدل .

د (حمید) خیره به ده ته په وظیفه پیژند او سره توصیه کوله ، او خپل محبتونه، او روزنی او شفقتونه به غی ور په یاده ول ، اوله ده خڅه غی د وفاداری اودامانت شماری انتظار لرلو

د (حبیبه) شهره چه دده به نظر کښ بڼکار ایده به خیل عجیب قدرت سره به ئی نور هر شی دده له یاده ویتل .
اوپه دی وخت کښ به (حمید) دهغه تیزی به شان وه چه به سخته گرمی کښ دیو خو رایغو
اوبو دکاریز دویالی به غاړه و لاروی ، او غواړی چه له هغو اوبو لڅنی لږڅه وڅکی او خپله تنده
پری ماته کړی . همدا چه او بوته لاس وړاندی کړی سمد لاسه یو سړی راشی
اوپری ئی نزدی چه او به وڅکی ، یعنی په مجرد ددی چه (حمید) غوښته چه (حبیبه) ته گوئی
ور وړاندی کړی ، فی الحال دده د ورورمخ ور په یادیده .

بالاخره (حمید) منلوب شه ، او وظیفی دمیڼی په مقابل کښ مقاومت ونشو کولی ، اود
مخلمی توب احساساتو گردنورشیان له منځه وړک کړل .
(حمید) اوس په ډیر و بدو خیالو بانندی مشغول دی ، اولنگه هغه کسان چه دتبی به حالت
کښ پرته پرته ویل کوی ، دی هم په چتی چتی فکر وکښ پروت و ، اوهره گری به هرهرشی دده
په زړه کښ گرزیدل ، اود لاسه ئی نه وه پوره چه دافضول خیالات له خپل خانه لری کړی .
په همدی خیالو او اندینو کښ ډوب دسینما دروازی ته ورسیدل ، او (حمید) د(حبیبه)
په تو مبل او اشاره سره بیاله خیل چرت لڅنی وتلی اوزرئی دسینما داوولی درجی دوه ټکوه
آخستی او دواړه سره لاس په لاس دسینما په خونه ورننوتل .

❖ ٤٥ ❖

❖ نهم توك ❖

(حبيبه) موهيره كره ، رالحى اوس وگوروچه هغه شه حال لرى ؟ ..

(حبيبه) هم د(حميد) په شانې په يو عجيبه كشمش اخته وه .

مگر بندځى داسې يو خاصيت لرى چه دخپلو احساساتو په پټولو كېن

له نارينو ځنې ډيرى بڼى دى ، او په دى كار كېن يوه خاصه ملكه

لرى . د بندځى ضمير د سمندر بى پايانه سيند غوندى دى چه ډير

طوفانونه ، او موجوده پخپلو ژورو ځايو كېن ساتى او په مخنې هېڅ

يواثر هم نه ښكاريزى په مياشتو او كلونو كېن رنځ باسى او

زحمت په ځان آخلى ، مگر خپلى شو ندى هم نه خوځوى . په

راز رازتكليفو او ربرو باندى اخته وى ، ولى ددى له خولى

ځنې يو آه هم نه ووزى .

(حبيبه) هم عاشقه شوى وه . رنځ به لمى ويسته ، زړه به ئې له غمو څخه ډك و ، مگر به

خوله به لمى هېڅ نه وپلې لكه چه داهم وظيفه شناسه وه او له وفادارى او امانت دارى ځنې ډكه وه .

بولوی تفاوت او فرق ددی او د (حمید) به منخ کین هماغه تو بیر وه چه دینگو
 او بارینو په احساساتو کین تل لیده شی ، او مونز هم هغه ته پاس اشاره وکړله ، او تر اوسه
 پوری پوهان ددی تفاوت او تو بیر په حقیقت باندی نه دی پوه شوی او که کومه ورځ هغه
 تیاره تمکی باندی رهاو او پزی ، او داتوره وریخ دشر د ژوندون له مخی خنی ور که شی .
 نوالته انسانان به یوقده نورهم دسعادت او د نیکی بختی په لوری دروسی .

اگر که په رومینو ور لخوا کین دیر شانی نینی د (حبیبه) به خیر د کین لیدی کیدی ، مگر دانبری
 به دوسره نری او ناخیزه وی ، چه هېڅوک به د هغو په لید او د هغی په هغه درد باندی
 چه ددی په زړه کین پروت و ، نه پوهیدل . او چپ له دی خغه که به څوک د (حمید) حرکاتونه
 خیر کیده ، بیه به پوهیده چه (حمید) د عشق لمبو و هلی دی .

هو! (حبیبه) هم د (حمید) په درد باندی اخته وه . او د هغه په شاننی شی غو شانل چه په خیل
 اسلامیت او امانت او وفا باندی ټینګه ولاړه وی .

بند ! اوس ددی خبری مخی مخ آروو ، اوسینماته گورو چه هلته څه پینیزی .

هغه فلم چه په دی شپه ښودل کیده ، دعاشقی یو دیر ښائسته فلم وه ... یوه گاد دیوان یوه
 ښائسته ښځه پخپلی گادی کین کرا کړی وه او د سفر په منخ کین گاد دیوان په دی ښځه باندی
 عاشق شواو په هغه هوټل کین چه دوی د شپې له مخی ښکته شوی وو ، د آشنائی تاری ورسره
 و غزاود ...

(حمید) ددی برخی په لید او سره بالکیل بی واک شوی و ، او دده احساسات داسی
 خوځیدلی و چه نودی و هملته (حبیبه) ته لاس ور واچوی او په غیز کین ای و نسی لکه
 چه په دی قصد سره له خیل لایه هم و خوځید او مگر په مجرد یا خید لودده فی الحال خراغوه
 بل شول اودی هم بیرته کیناستو .

د بلی پردی تر شروع کیداو پوری ئی په ډیر دقت او په لخبیر لخبیر (حبیبه) ته کتل هونږ
نه پوهیږ وچه په دی وخت کښ ئی څه خیال پلوه ونه پخول، او په کومو کومو چرتو کښ ډوب تللی و
فقط دومره پوهیدی شوه چه دلخامی توب تر تاثیر لاندی بالکل راغلی او نور گردشپان ئی هیر کړی و....
په دوهمه پرده کښ د گادیوان معاشرت له هغی بڼخی سره شروع شو او په بله شیه
گادیوان د هغی بڼخی په چیرکت پریوتلی ددوی د ناستی او د ملاستی منظره لیدونکو ته ښکاره
شوه او وروسته له هغه هغی بیا خراغونه بل شول .

ښاغلی^۹ لوستونکی پخپله تصور کولای شی چه ددی مناظر و دلیداو په وخت کښ به (حمید)
په څه فکر کښ و، او د (حبیبه) به څه احوال و. لکه چه دواړه لعلیان، او دواړه عاشقان، او دواړه
معشوقان واقع شوی و، او اوس هم څنگ په څنگ سره ناست دی، او داسی پښی ته هم گوری.
(حمید) بچاره د شیطان به لاس کښ ولویده، او نور د مقاومت طاقت ور بڼخی ورک شو، اوس
دو ضیفی دیژندلو فکر ددی په زړه کښ هېڅ نه را تلوه، او غوښته ئی چه زړ تر زړه د سینما له خونې
څخه ووزی. مگر دواړه بی سده شوی وچه دخوزیدو طاقت ئی نه درلود، نولاعلاج همنسی
ناست پاتی شو. بیا خراغونه میده شول، او د سینما بله پرده ښکاره شوه په دی پرده کښ د عشق
او عاشقی بدی فسی، او خرابی پښی خر گندی شولی، او د گادیوان د هغی بد بڼخی، او تبا هی
مناظر وښودل شول چه هغه ته د شهوت پرستی، او عاشقی له لاسه ورپښ شوی و .

هغه بڼخی له لاسه ووتله هملک ئی په بڼخی، او واورو کښ میده شو، دی پخپله درپه در، خاوری
په سر شو، او پای ئی معلوم نه شو، چه چیرته لار .

(حمید) په داسی چرتو کښ ډوب و، چه دی برخی ته ئی هېڅ فکر هم نه و، او هېڅ بوی ته ئی پام نشو
او که ددی فسی آخر ته ئی فکر شوی وی، نوالته دده د عشق تود والی به لږیده، او ددی
هولناکه هنگامی په لیداو سره به ئی سترگی غریدلوی مگر هېهات او افسوس !

دسینما نمائش ختم شو ، اوگرد خلق بهرته ووتل. دوی هم له سینما څخه ووتل. خلق
 له له هر لوری ته تلل ، او دهر چا تلیو اوو چه زرکورته ورسیزی مگر دری دواړه وچ
 کلک یخیلو لخواو کښ ولادوو . مونزه پوهنیزو چه دوی به څه فکر کښ وو ؟ او کومه اراده ئی
 در لو د له ؟

لکه چه (حمید) دخپلو عواطفو په مقابل کښ مغلوب شوی وی ، او غواړی چه دخپل
 عشق اظهار (حبیبه) ته وکړی . مگر خجالت باسی . که رښتیا وویل شی هم ئی خجالت ویسته
 او هم ویریده .

ولی چه د (حبیبه) له زړه څخه خبر نه وه ، او نه پوهیده چه هغه هم یخیل زړه کښ دمنی
 په درد باندي اخته ده ، او دده د عشق سکروتمی دهنی په زړه کښ هم لویدلی دی .
 دویری سبب ئی داوه که څه ووا ئی ، ورو به ئی دده په حال باندي خبر یزی ، او په راز ئی
 ښکار یزی ، او په شرمو باندي شرم یزی ، او ددی خبر ئی له تصور څخه په ځان ریز دیده .

له بل لوری ئی غوښتل چه دخپلی معتوقی په نظر کښ خپل ځان پواوی ، او بافضله سړی
 غوندی ښکاره کاندی . نو ددی جهاتو په سبب ئی نشوی کولی چه دخپل زړه په خبره ښکاره
 کړی ، او بر سیره په هغه زړه ئی نه غوښته چه دخپل دور ور په نسبت سره خیانت وکړی ، او له
 گردو څخه بد تیره داخبره وه چه که دی دخپل عشق ، او دهنی اظهار وکړی ، ممکن وه چه بیا به د
 (حبیبه) تش کتل هم لاس نه ورکوی ، او بیا به ددی د عشق په لمر کښ لازبات سوزی .

لنډه دا چه (حمید) به هغه حال کښ چه در نځور انوپه شان ځنګیده ، اوله خپل حاله خبر نه و
 (حبیبه) سره ځنګ به ځنګ دکور په لوری روان شه .

کورته ورسیدل (حمید) ددوی په انتظار کښ ناست و . سم دتیر و شیو له اعدت سره
 نن شیه هم دهنوی دودى په گڼده سره وخور له شوه ، او جای وځکل شو . وروسته له هغه
 ځنی (حمید) خپلی خونى ته روان شو ، او حال داو چه هغه په دغه نېه داسی بد حال درلود
 لکه چه په خوب کښ دکا بوس عارضه ورپښه شوی وی .

نیمه شپه تیر و چه د (حمید) چیغی پورته شوی ، ناری سوری به می وهلی (مجید) چه د (حمید) داشورا و ماشورا و اورید . سمدلاسه د خیل خوب له لهایه یاخبدلی د (حمید) خوننی ته ننووت او پینته می ورنجنی و کوله چه « هلکه ولی ژاری ؟ » چه گوزی (حمید) پخیل چیر کت بانندی اوز دغزیدلی اوژدل می .

(مجید) چه تراوسه پوری خیل ورور په داسی یو حالت کبش نهو ، لیدلی ، له دی وضعیت خخه دیر خفه ، او متعجب شو ، او راز راز پینتی می له (حمید) لجنی و کولی (حمید) دگردو سوالو په خواب کبش ، اک همدا یوه خبره کوله : « نه پوهیزم ، به لمان ناروغ یم چتی چتی خوبونه وینم . نوهر کله چه (مجید) وربانندی دیر اصرار وکولونو دا خواب می ورته وو یلو : « مورمی په خوب کبش ولیده ، او دهمدی لپاره به ژدا شوم »

دا خبره د (مجید) په زړه کبش کیناسته ، او بیرته خیل کورته لار شو .

اگر که په دی وخت کبش (حبیبه) هم ورو ورو ژدل مگر (مجید) چه د خیل ورور په فکر کبش دو ب تللی و ددی ژداته می یام ونشو ، او که ددی په ژدا بانندی هم پوهیدلی وی ، نوهر و مرو به له دی پته روحی ارتباط لجنی خه نه خه خبریده .

هو ! په ریشتیاسره که داسی کیدلی چه (مجید) ددوی په اصلی درد بانندی پوهیدلی وی او ددوی د اصلی رنجوری تشخیص دده له لاسه پوره کیدلی ، نو به داغم راوړونکی فسه داسی نه پینبیده او بل کوم شکل به می لمان ته غوره کری و . مگر سړی خه ووانی :

د جهان حادثات پخیل تگ کبش دیر چابک او گرنندی مشغول دی

اودده اود هغه اود نور و کسانوله خاطره دخپل دتگ لارنه چپوی

حکه چه انسانان د جهان دحوادثو په منخ کبش کت مت داسی دی

لکه دونی هغه وچی او سپکی پانی چه دمنی په وخت کښ ئی باد

هری خواته آلوزوی .

داسه تیره شوه ... (حمید) په بنکاره سره آرام و... مگر دننه په زدگی کښ ئی اندېښنه

په زیاته شوی وه .

غم او اندېښنه داسی یو خاصیت لری ، چه دهنودز یا توب او شدت په وخت کښ غمجن سړی

په بنکاره سره دیو آرام او عاجز او چوپ سړی په متر له بنکاریزوی .

بلی د دده عشق اور ساعت په ساعت زیاتیده ، او ده دهنه په مقابل کښ غیر له صبر او

طافت خغه بله کومه وسیله نه درلوده .

انتظار ئی ویسته که کومه مناسبه موقع په لاس ورشی ، اودی دخپل دزده په خبره خپلی

محبوبی (حبیبه) ته وربنکاره کړی . اودی په دی باندي نه پوهیده چه (حبیبه) لاله پخوا

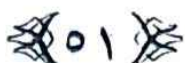
لخنی خبره ده چه دهنی دمنی غشی دیر په بڼه شانی دده دڅگر په نینه لگیدلی دی .

د بند خو لطیف احساسات ، د برق د جریان په شانی د نارینو د روح په تیاره

کښ خپل نفو ذ آچوی . او په یوه کتنه سره ددوی په عواطفو باندي

پوهیږی ، مگر د بند خو په حال باندي پوره پوهیدل ، او ددوی د

پتمنی مینی او عواطفو لخنی خبریدل په ، کلو کلو انسانانو ته ممکنه نه ده .

په همدی صورت سره ډیر وخت تېر شو . . . د امتحان ورځی په سرور سید لی . (حمید)
اډوچه دورځی له مخی له خیل کوره بهر ته ووزی . اوددی یواځی توب په وخت کښ (حبیبه) ته
ممکنه وه ، چه دخیلی خوننی یو کنج کښ مخ په دیوال کښی ، اوله خیل ځان سره گډېدی ، او
له خیلو سترگوڅخه اوبنکی توښی کړی .

د (حبیبه) له دی احساساتو او عواطفو ځنی (چه پدی ورځو کښی لری ، او دخیل
دزړه دمینی په پته لبه کښی سوزی ، اود محبت دغم په کرائی کښی و ریتیزری او تلپیزی)
ممکنه نه ده دموزی قلم لکه چه بناای هندی څه ولیکلای شی ولی چه دبنځی احساساتو او عواطف
داسی مبهم او مر موز او نامعلومه وی ، چه هڅو ک دهنو د بنکارولو ، او په هنو د پوهیدلو
توان نه لری .

دموسیقی په یوی سندری-د ساز او سرود په یو مجلس- دیوی نقشی په بنا ئیت- دیو شعر
په لضافت- دیوی منظری په وضعیت او بالاخر دیو دولت په سیاست بانندی پوهیدل آسان
دی ، مگر دیوی بنځی دزړه په اصلی مطلب بانندی پوره پوهیدل ، له دغو گردوڅخه خورا
سخت او گران کاردی .

لسم ټوك

ناڅاپه (مجيد) ته يوسفر ور پيښ شو اگر که د (حبيبه) اود (حميد) لری والی به ده باندی
 ډیر سخت تیرید ، مگر سره له دی دده تنگ دیورسمی حکم په سبب سره ضروری و .
 ولی پیام خوشحال وچه دی په کور کښ لکه (حمید) غوندی یوسر پرست وروړ لری
 چه دده په نشتوالی کښ ، به هغه له (حبیبه) سره وی ، اوهم به د کور سرپرستی په ښه شانی
 سره کولی شی او پندی واسطه به د کور له لوری پوره ډاډینه لری .

هغه دخپل د سفر لوازم تیار کړل . او په هغه ورځ چه له کوره وخوځیده (حمید) ئی خان سره
 تر موټر خانی پوری بیولی . هلته ئی تر ډیره وخته پوری له هغه سره خبری اواتری وکولی
 اوله اوله تر آخره پوری ئی په خوځوځلی د (حبیبه) په نسبت سره په هغه باندی سپارښت وکولو .
 (حمید) هم ده ته وعده او ډاډینه ورکړه چه له دی لوری بالکن خاطر جمع اوسه چه زه به زیات
 کوشش وکړم ترڅو چه (حبیبه) خفه نشی او (ستاسو نشتوالی په هغی باندی څه تاثیر ونکړی) .

د دنیا لوبی په دی اندازه سره خندا راو ستونکی او په عین

حال کښ ژړوونکی هم دی چه انسان د هغو په مقابل کښ نه پوهیزی

چه و خان دی ؟ او که و ژاری ؟

(مجید) په سفر روان شو . او وروستی خبرد ئی همداوه چه « روکیه ا به حبیبه باندی
 د باید ډیر پام وی ، حمیده ا . (حمید) هم د ده په جواب کښ په ډاډینه ښونکی لهجه سره
 وویل : « ددی له لوری څخه پوره خاطر جمع اوسه مجید لالا » .

خه وخت چه مو قرراهی شو (حمید) تر دیرد وخته پوری هلته ولاړو، او په موټر پسی او دهنه دوړو ته گئی کتل، هر کله چه دهنه موټر گردی علامی او نینی دده له سترگو لځنی پناه شولی، نو دی هم په دیره هوسائی او ممانت سره له موټر خانی څخه وخوځید و. دی چیرته لځی؟ معلوم نه دی! په خه فکر وکښې ډوب تللی دی؟ خدا بزرده! . . .

نن له گپیڅه تر ییگا پوری (حبیبه) په کور کښې یو الحی وده، دیر وخت له شپې لځنی تیر و چه (حمید) کور ته راغی، او برابر خپلی خو نی ته ننووت، ډوډی ئی نه وده خوړلی، همغسی وژی پخپل چیر کتې با ندی پر یووت.

بیمه شپه وده چه د پښو خپه هار ئی تر غوزه شو. سترگی ئی چه وغر و لی کتل ئی چه د یوه بلینزی، او دده په میز باندي کوندری غوړه بدلی، او ډوډی ور با ندی پرته ده مگر هڅو ک هلته نه پښکار بیده.

اول کښې (حبیبه) داسی انتظار لر او چه (حمید) به د نهاری دپاره نن شپه هم لکه نور کله زما کور ته را لځی، نو هر کله گئی ولیده چه هغه برابر پخپله خوږه کښې ننووت، نو دی هم ز غرد و شو کولی چه هغه ته غزدرکړی. خو لځلی دده د دروازی تر شا راغله، او بیرته سته شو.

(حبیبه) خواره ویریده، او پوهیده چه د (حمید) په زړه کښې څه څه شیان تیر یزی، او بیم ئی خوړلو چه ناخپه دهنه د عتی مخزن، او دمینی ذخیره زما د یو الحی لیدلو په سبب لکه با روت غوړندی او روانځلی، او هغه تر خپل نفوذ لا ندی راه وری.

له بل لوری پوهیده چه (حمید) ډوډی ده خوړلی. که گئی ناری ورپسی وهلی له ده څخه ویریده. او که گئی پر پښو دده چه همغسی نهار خپلی دا هم ورته دیره بده، پښکار بیده. (حبیبه) پدهمدی تشویش، او اندیښنه کښې تر نیمې شپې پوری بخته وده. آخر ته گئی دا په فکر

کس تبر شر چه د (حمید) دودوی توده، اونیاره کری او ورگی وری هلنه گی ورتا پریز دی او دودوی گی
 په پطوس کس اخیستی ورو ورو ورغلی دده دخونی دوره تر شاو درید، او غو زنی
 کینود، هیک یوغزنی وانه وریده، نوگی ورو ورپرا نیتلی وگی لید او چه (حمید) پخیل
 چیرکت بادی غزیدلی دی. بوداهم سوکه سوکه ورغلی، دودوی گی په مینر باندی کینودله
 او خراغ گی ولگولو، او وروسته له هغه لحنی همنسی چه راغلی وه، بیرته ووتله، اود بیرته
 تنگ په وخت کس (حمید) ددی دینو شریهاری اوریدلی، له خوبه ویش شو، او دودوی گی
 په مینر باندی ولیدله.

(حمید) له خپل لویه پاخیدو، اولاً سونه گی وینخلی، بسم الله گی و بلی په دودوی باندی
 کیناستو، مگر اشتها گی بنده وه، او هیک شی ته گی زده نه کیده، او یو سخت در نیت گی
 پخپلو ماغز و کس لیدلو. لکه چه دخونی دجت توال لنگر دده په سر باندی آ جولی سوی وی
 یواری غز لکه دغومسی بنگهار دده په غوزو کس رانی، او له هغه سره گی یو در دناک
 احساس پخیل زده کس بیدار وند او.

پز شیه دودوی په مینر باندی فرار کیناست، او وروسته گی فاتح، او پنجه وا خستل
 او غوښته گی چه په خوراک شروع وکوی یو ناخایی گی دا فکر په ماشز و کس ولویدو، چه دا دودوی
 (حییبه) پخ کړی ده، اودا لوخی دلته (حییبه) ایبی دی، اودا خراغ (حییبه) لگولی دی
 په مجرد ددی خبا لاتوگر ز بدل دده په زده کس فی الحال له لویه پاخیدو، اوله خو نی
 لحنی پهر شو په کفش کن کس پز شیه ودرید و په خیال کس گی ور تللو چه د شپه په تیاره کس
 دده چ چاپیر له وهی استباحو لحنی د ک دی شو د فقی گی دکور په حویلی کس دی خوا
 او هنی خوا تنگ اورا تنگ کاوه هر کله به چه د (حییبه) دخونی شانه ورتلو، هلته به لر
 خه درید، او وروسته له هغه به گی لیدل چه یو غیبی لاس و تلی، دی توال د هنی چه له
 دی لویه درومه اولی دریدلی گی ؟ دا کار شو لحنی پر له پسې په عمل راغی.

(حمید) له ډیر قدم وهلو لځنی ستوی شو، او سر ئی په گرزیدا راغی گرد جهان ئی په سترگو کښ تیاره شو زده ئی په غر لڅنگ شو . لڅنگونه ئی په ریزیدا شول په غوز و کښ ئی هم هغه د غو مېسی د بنگه ر آواز راتلو نو لڅکه د حوض په خوا کښ کینا ستاوئی لید ه چه د شیبی په نیده روښانه ر فا کښ د تالاب او په ریزی لکه چه دا نسا نا نو د هغه نا پایدار ، ابریز د بیدونکی خیا لاتو پینی کوی چه هغوی شپه او ورځ په کښ مصر و ف دی .

یو لځلی هم له هغه بنگه ری لځنی یو آواز جوړ شو د خیل د خت په لوری ئی وکتل او ښه په لځر شوه، او ورته ښکاره شوه چه (حبیبه) زاری په تلوار سره ددی د خو نی په لوری روان شو ، وئی لیدل چه ور ئی پوری و . ودرید و . وئی غوښتل چه بیرته وگرځی مگر په پښو کښ ئی زور نه و ، او نه ئی شوی کولای چه له هغه لځا په وخو لځیزی ، نولز ډیل ئی وکولو . د ژده اغیز یات شو .

په دی وخت کښ چه ده باندي د تشویش او د اضطراب حالت و . لکه چه یونوی اور دده په وجود کښ بل شو . نه پوهیږو چه په دی وخت کښ په څه فکر و کښ ډوب تللی و ، او په دی خطر نا که شیه کښ څه رازی مبهم خیالات دده په زړه کښ تیریدل . ښائی چه ددی قضی په شاؤ خوا کښ به ئی فکر چلولو او ویل به ئی چه (حبیبه) هم . . . .

ښائی چه پوهیدلی به وی چه هغه هم . . . .

نودوره تر شا ودریدو ، او زور ئی ور باندي و وا هه ، ور خلاص شو ، او دی دننه په منډه ننوت . (حبیبه) ئی په تیاره غوښتی کښ ولیدله چه په خیل چیر کت باندي ملاسته ده . یوواری دده په زړه کښ یو سخت ارتعاش او غور لڅنگ پیدا شو ، غاښونه ئی یوپه بل سره لکیدل له سره تر پښو پوری ریگدیده ، قوت ئی نه وچه خپله پښه ددی په چیر کت باندي پورته کړی ، نو ئی وغوښته چه چیر کت سره جفت به گوندلر کښی . اوله سونه ئی د (حبیبه)

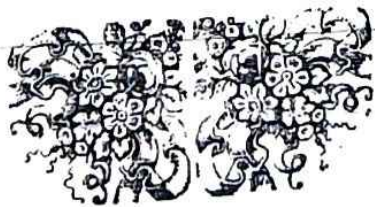

به لوری او زده کړی هغه پخپلی عزیز کښ ونسی .

(حبیبه) باندي چه په عين هغی ژدا کښ اوس دخوب درومي شومي پريښانی راغلی ده
د خپلی خوښی د دروازی له پراختلو څخه ئی یوه سخته چټکه اوتراو خورده . لکه چه دی
ونه پېژاندلو . او یوه سخته کړ بکه ئی و کوله او هیره ریاته وویږید له .

(مجید) هم له دی کړ بکه ئی لڅنی هیر د تراو خورده ، او سملاسه ئی خوبله د شایه خوا
آخنی ، او یاده بدلی قصد ئی و کوله چه د (حبیبه) تر خوا په چیر کت باندي کښا ستلی د
مدهوشی او سکر په حالت کښ چه دعشق له شرا بو لڅنی ورتد پینه شوی وه (حبیبه) ته
لاس د غز وی او پخپلی عزیز کښ ئی ونسی .

عين به همدی حالت کښ په خورا پریشانی او اندیښنی سره ئی ولیدلو چه ددی دخوښی په نیمه
رڼا تیاره کښ یو سړی دده به نظر کښ راغی چه د (حبیبه) د چیر کت په هغه خوا دیوال سره ولاړدی
چه ښه ورتنه لڅر خوا ودقت ئی وکولو ، نو ئی وپېژانده چه دده متر ورور (مجید) هلته وچ کلک ولاړدی .
(حبیبه) دخپل دورور له پېژندلو سره یو سته یوه سخته کړ بکه لږی وئی ویل « الله کبر »
او پېښه شوی هلته لکه یو مهمی ولویدد . . .

❖ یو و لسم ټوک ❖

دلر وړنگی له کړ کېو لځنی به کوته کېږ لویدلی وی، چه (حمید) له خو به یا بیهوښی لځنی و یخ شو (حمید)
 په دی رڼا کېږ خپلی سترگی پراښتلی، تیر وخت می لېونیا نو غوندی دی خوا، او هنی خواته
 کتل، یوه الماری می ولیده چه کتابونه به کېږ ایښی و، په بلی خوا کېږ می یوه لویه هینداره
 اود وه پردی ولیدلی او په بل لوری کېږ می یو میز چه په شاؤ خوا کېږ می خو چو کی ایښی وی، تر نظره شولی .
 (حمید) داشیان گر دله خپل نظره تیر کړی همدا چه دافکر ده ته ورغی چه دی ولی له خپل چیر کته
 دلته لویدلی دی او له خپلی خونې لځنی څرنگه دلته رسیدلی دی. او دپرونی شپې گر دی خبری می یوه یو
 په یاد شول سخته ستومانې ئی په ماغز و کېږ و رښکاره شوه، او بیانی چرت واهه لکه چه ما به بیرون
 شپه چې خو بونه لیدلی وی. دی همغسی یخیل لځای بانندی پروت و، او دپورته کیدو توان په کېږ نه و.
 لږ لږ د (حمید) فکر په لځای راتلو اود تیری شپې خبری به واضح صورت سره په یاد ورتلی
 او یخیل لځان بانندی به ویریده ، او لږ زیده .

دی فکر چه دده ورور دده په کمین کېږ و ، از بیرون شپه ورته پته شوی و ، چه دده
 دخبات منظره له خپلی ښځی سره یخیلو سترگو و وینی ، او دده ددی نا کامه عشقی سرآ خر
 رسوالی ته ور سېدلو، دیر سخت تاثیر می وربانندی وکړ او ، او له سره تر پښو پوری لمبی
 وربانندی پلې شوی .

په دی آرزو کېږ و که حضرت عزرا لېل علیه السلام ورته راغلی او سالی نری آ خستی
 او سمدلاسه مرشی ، دابه دیره ورته ښه وی ، له دی څخه چه بیا خپل مشرور سره مخامخ شی .

یه تیره بیاجه دخیل دوروز محبتونه او شفقتونه او لورینه او مهربانی یو په یو دده په
 مخ کښ درېده او دهنو ټولو په مقابل کښ نی خیل داناوړه حرکت ته فکر کاوه ، نو ډیر
 زیات به ئی په خپل لځان باندی لعنتی او ملا متی ویله ، گویا دگر متوب یو لوی بار دده په
 او زو باندی بار و . او دندامت او د انفعال احساس به ، زیات آزار ور رساوه .

مگر آیا اوس دایبمانی او دا انفعال او دا دندامت ورته څه فائده رسوی ، چه کار
 له کاره تیر شویدی ، او وروزی دده په دی بد کار یو هیدلی دی او دده د خیانت ننداره ئی
 یخیلو سترگو سره کړی ده . هرڅومره چه (حمید) فکر کاوه د تینتی لار ئی نه شوی پیدا
 کولی . او نه دی لعنت ویلو او ملا مت کولو لځنی هیڅ یوه فائده نه زر رسیده . ولی چه
 اوسنی مات او غوری توئی شوی وه . او دده در سوائی لکن له باده اوبدل و .

یعنی دده وروړ ، وروسته له دی لځنی چه دده له عاشقی لځنی خبر شویدی ، په داسی
 یو جل سره د شیئی له لځنی دده ته پته شویدی ، تردی چه دی ئی و لیده چه دده دینځی
 خوننی تپه نمه شه کښ ننووت ، اودهنی چه رکت ته ور نژدی شوازه نندی صورت سره ئی دده
 له پتو خبر و لځنی لځان خبر کړ او ! نو اوس زه څه وکړم ؟ اوڅه خاوری په سرباد کړم ؟

دا رازی خیالات د (حمید) په ماغزو کښ تیریدل ، او دی د هغه غرق شوی سړی
 په شانئ بیکاریده . چه په اوبو کښ ډوب شوی وی ، او د لځان د خلاصی او د بهر وټو لپاره
 لاس اویننی غور لځوی . سره له دی چه دی ښه پوهیدو چه دا گرد فکر ونه چنی او بیکاره دی .
 بل یو فکر دده په زده کښ وگرزیدو . نوزر پاڅیدو . او خپل سر ئی ښکته آچولی لکه غل
 د (حبیبه) له خوننی څخه په منډه وتلی خپلی خوننی ته ننووت او هلته ئی خپل کمالی اودریشی
 واغو ستله ، او په داسی یوشانی چه هېڅوک ئی ونه وینی ، ورو ورو پته له انگر لځنی په داسی

حال کس چه سرگی تبت آجولی و ، بهرته و ووت. وروسته لهدی چه کوخی ته ورسبدو نویه منده وگی
 شروع کری تریوه حده یوری گی به تلیوار سره لخان ورساوه نوهلته دریدلی ، خپله کلامه گی
 لوستلی ، د هوسائی نفس گی له خپله تیره لحنی وویست . مگر ترشا به نی بیسرته کتل چه
 خوک وریسی شته اوله نه ؟

هر کله چه په دی خبری بانندی گی داپینه پیداشوه چه دد پی خوک نه لغللی او ده
 ته د هیچا یاد نه دی ، نو شکر می وویسته . او بیا دغه به شان د لاری په یودخو اکین
 روان شو .

همدا چه تلو نکلی به په نخه ور تلل ، لخان به گی تری گوبنه کاوه . تر دی چه
 مو تر خانی ته ورسید . او هلته به ژورو فکر و کین و لویده .

لکه چه (حمید) دینیتی فکر په سرکین لری ، او غواړی چه دفرار په ذریعه لحن له خپل
 کور او ورور لحنی پته کاندی . مگر په دی بانندی نه یوهیدو چه چیر ته لار شی ؟ .

فقط دا خبره گی په زده کین ټینکه کری وده . چه وروسته لدی لحنی نه بنائی چه خپل
 ورورته ور په مخ شی . او لدی خغه زیات بل کوم یو مقصد گی . پخپل زده کین نه لرلو .
 مگر ددی خبری له تصور خغه چه دی به له خپل بنار لحنی لری لویدلی دمسافری
 او غریبی به مصیبتو اورپرو بانندی آخته کیز ، دیر ویر ییده .

نا خایه یو غز گی له ورا خغه واوریده . چه ور ته لجر شوو گی کتل چه د اگی دی .
 دیستی موزع دده وبل : « حمید اچیری گر لخی . زه دستاسو کور ته تللی وم . تاسو
 هلته نه وی . »

دد اکنجانی چتی رسوونکی ددی جملی له ویلو لحنی وروسته له خپل بکسه لحنی دده دورور

خط وروستلو ، چه ده ته ئی له لری یو بنار ئخنی په ههغه بیرون ورخ آستولی و. او ئن گهئخ
دلته رسیدلی دی. او وروسته لیدی ئخنی داگی خیل در سید اتو کتاب ده ته وواندی کړی
ورته وئی وبل چه « آغا! ددی خط له ر سیدلو څخه دلته لاس لیک وکړه .

« حمید: ددی خط په لیدلو سره هک یاک اوحق حیران یاتی شوی ددا کڅانی په کتاب کښ ئی
امضا وکړه .

پاکت ئی واخیست عنوان ئی چه و او ست وپوهیده چه دده دور ورو پخط. د لیکلی شوی دی.
یوسخت اوسیلی ئی له موتره ئخنی وویست او پاکت ئی و سپړ او او وئی لوستلو او وپوهیدو چه
ورور ئی په اول منزل کښ همدا چه له موتره ښکته شوی دی دده اود (حبیبه) دداهیننی لپاره ئی
داخط لیکلی دی. او په پیله کښ ئی چالان کړی دی.

داخط ئی خوخلی په خورا دقت سره ولوستلو ، او وئی لیدلو چه په هغه کښ د (حبه)
هیر سیار ښتن شوی و او داهم په کښ لیکلی شوی و چه باید په نور وکورنی کار و بانندی هم
زیات پام لر نه و لری او و نخصو صا (حبیبه) د تل تر نظر لاندی لری چه خپه
درئخی ئشی .

(حمید) له دی اوبی ئخنی هئخ شی بانندی ونه پوهیدو کاغذ ئی بیا په ډیر دقت سره ولوست
اولاندی بانندی ئی کړ ، او دده پاکت ته هم ډیر ئخبر شو وئی لیده چه د هغه ښار ددا کڅانی
د باطل کولو مه پرم ئی خوړلی دی چه له هغه ځایه داخط استولی شوی دی .

په ډیر سره وروسته له لیدلو ددی خط ئخنی (حمید) له خپلی تښتی او فرار ئخنی
ستون شو اوله موتر څانی ئخنی ښار په اوری و خو زید او ور مخ ئی چتی په دی خوا او هغه
خوا گرزیدو سره تیره کړه .

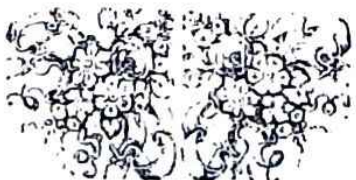
نرسد تباره ما بنام وجه (حمید) سنبری ستومانه وزی تیزی بیرته کورته ورسید . دکوریه
 خواکین بیاشک ورته پیداشو ، نه چه خیل کورته ورننوزی او خیل ورورسرد مخا مخ شی .
 بیائی همغه یا کت له خیل جیب خخه ووبست (چه له صبار ایسی گی هغه له سل خللی غنی زیات لوستی و)
 او بیائی ولوست اودها گخانی مهر و ته گی دقت وکولو او بیائی کلک پخیلومنگلو کین نیولی هلته
 ودرید ، او په یوزور چرت کین پریوت مگر سره له زیات فکر کولو هم په دی معما بانندی
 هیش و نه پوهید و .

نودی نیمه شیوه چه دخیل انگر د دروازی ترشا ودرید ، او په پیره ویره او احتیاط
 سره گی دروازه ورو ووهله .

لکه چه (حبیه) دده په انتظار کین غوزپه آوازوه زرگی وریرانیت اولخان گی یوخوانیولی
 په یونری ریزیدونکی غیز سره گی ویونیتیدوجه . تاسو چیری و است چه داگی تاسو پیسی
 کرزیده اود (حمید) خطائی دسناسویه نو راوردی و ؟

(حمید) ددی خبری په آوریدلو سره آرام شو . ولی بیائی هم زده داده نه و او هغه
 شود خیال دده په داغیزو کین همغسی ناست و اوداسی تصور گی کاوه چه دالوبه دده در سوائی
 اوسقراگی لپاره روغه نوی ده .

د (حبیه) له خه تیر شوی برابر خیل کورته ورننووت . بزوخ وروسته (حبیه) ده ته
 دودی راودله او دده په مخ کین گی کینوده ، او دستی بهروونه . (حمید) دودی وخورله
 او په بستر بانندی پریووت ، مگر تر صبا پوری گی په سترگو کین خوب نه و .

دولسم ټوك

لمر ختلی و ، چه (حمید) به داسی حال کښی چه ډیر یریشان او سرگردان او سترې او سترومانه و ، له خپل کور څخه وووت .

د (حبیبه) به خونه کښی هڅوک نه و ، ولی چه (حبیبه) به په حویلی کښی وداو له گپیڅه را ایسی به

خپل کورنی کار و کښی بنځته وده ولی چه نن خپل یلار کره تلله . (حمید) دهنی خونې ته ور ننووت او هر شی ئی په خو رادقت سره له خپل نظر څخه تیر کړل .

یو ناڅاپه له خورا تعجبه به چیغو گډ شو لځکه چه دامشکله معما چه دده په ماغز و کښی ئی له خوشیو او وړخو څخه راییسی ځای نیولی و ، پخپله حل شوه .

یعنی دده دورور یو خورا لوی قد نیوونکی عکس د (حبیبه) د جیرکت تر خوا دیوال سره ولاړ و .

هو ! دا څه ده د (حمید) وه چه دتک په وخت کښی ئی د (حبیبه) به خواهنس سره هغه اخیستی او په یوشااسته چوکاټ کښی ئی نیولی وه (حمید) خوار چه به هغه شیبه ډیر ویریدلی و عات ئی همدا و ، چه دخپل ورور په دی قد نما عکس باندی ئی سترگی لگیدلی و ی .

په رښتیا سره چه خیال پر ور ماغزه تل دا اضطراب او ډیریشانی به وخت نښ دخيال او دحقیقت په منځ کښی فرق نشی کولای . لیکه چه په (حمید) باندی هم همدا توفقه شوی وه .

یعنی (حمید) ددوی له عاشقی او پتو خبرو لځنی هیڅ خبر نه و ، او هغه پخپل سفر کښی

مصروف و . دایشان فقط د (حمید) واهمی یاویری له خپل ځانه روغ کړی و . اودا پته مینه هم همښی لیکه چه وه ، یانی ودا لوبښی نه ومات شوی ، بلکه روع او غوړی هم همښی موجود وه او ددوی دعا شقی اسرار لا چاته ښکاره شوی نه وده . نو هر کله چه هغه چتی خیال او واهمه (چه ددی گردو و حشر او ویرو سبب گرزیدلې وه) له منځه ور کده شوه ، بیا هغه اور د (حمید) په سر باندی بل شو اوله دی خبری څخه چه دی غولیدلی و ، او ورور ئی لادده په دی مین توب باندی خبر شوی نه دی ، ډیر زیات خو شحال شو . او دهنه مارغه په شان چه له لومی لځنی

خلاص شوی وی . دانگر به حویلی کبش دی خوا ، او هغه خوا گرزیده ، او د خوشحالی او د نشاط
 په جوش کبش به داسی اوضاع له ده څخه لیده کیده لکه چه بیرته دملکتوب دوری ته تللی وی .
 په رښتیا سره چه (حمید) له دیری خوشحالی لخی خیل سره پینو لخی نشوای پزندلی او
 په او چت غیز سره به می سندزی ویلی . کله به دننه کورته ننوتلو او بیا به دحوبلی په چپ
 اوچایر کبش گرزیده ، پزښبه به دحوض خوا کبش کیناستلی خیل لاسونه او میخ او پنبی به می وینخلی .
 او بیا به می باغچه کبش قدم واهه گلان به می شکول ، ونو سره به می غیزی ورکولی وروسته
 له دی څخه به بیا کورته ورننوتلو ، کله به می میز او چوکی او کتا بونه په یوکنج کبش وطاروا
 او بیا به می هغه ترتیوه دنگول په بل کنج کبش به می همنسی ترتیبات روغول .
 داگر دحرکات ، او لوبی چه د (حمید) له لوری لیدلی کیدلی د خوشحالی ، او
 نشا طنبی ، او آثار و .

گو یا چه (حمید) خوار ددی زباتی خوشحالی ، او نشاط په مقابل کبش مغلوب شوی و
 او دهنه د تحمل طاقت می نه درلو د .

هو که خوښبختی هم لکه بدبختی له اندازی لخی تیره شی د زحمت او
 دربری موجب گریزی ، او له همدی جهت وائی چه په هر شی کبش اندازه
 ساتل او میانه روی خور اینه ده .

په دی وخت کبش (حمید) داسی یو دوست ، او یارته اړود چه د خپل زده ددی خوشحالی
 اندازه ورته ووالی ، ار خیل هغه مو هو د خپگان چه خو مو ده پخوا چتی پتی ورته پښ
 شوی و ، او اوس هغه خپگان په دی خوشحالی سره بدل شوی دی ورته ښکاره کړی .

دایو طبیعی امر دی چه انسان د خوشحالی او د خپگان

په وخت کبش غرادی چه له نور و سره کښینی ، او پاخی ، او خبری ، او

اتری سره وکوی او یو او بل سره و گډبزی، او خپل غم سپک
 او خوشحالی په هغه سره زیاته کړی. گو یا په غم او بنادی کښ دخلغو
 ناسته او ولاړه په همدی فلسفه باندی بناده .

و مو وبل چه (حمید) غوښته چه ددی خوشحالی خپل مرا تب چا ته ور ښکاره کړی مگر
 افسوس چه نن په کور کښ هیڅوک نه و او (حبیبه) هم خپل پلار کړه تللی وه او دا یواخی توب
 او دی خوشحالی په (حمید) باندی زښت زیات اثر غورځولی و، او هدیخ نه یو هیډه چه څه وکړی
 نو پخپل لږای به آراء نه کیاسته ، او دایو نانو په تانی به دی خوا ، او هنی خوا گرزیده، دیوال
 سره به ایغ دریده ، او دچمن په دڅخ به پراخ لویده ، او په خیابانو باندی به ئی سر گښتی
 وهلی ، او دویو په څانگو به ئی قلاو ته خوړل ، او خپل څان سره به پرته پرته غزیده ، او
 په او جته سره به کت کت خندیده .

همایکان چه د (حمید) د مسافری څخه خبر نه و ، او یو هیدل چه (حبیبه) او (حمید) هم
 به کور کښ دی . اول دا خبری ، او خندانه چند ان متو چه نه و ، دوه رڼه چه سور ماخوړ
 زیات شو کرد سره په بادو باندی غونډه شوی وئی لیدل چه په کور کښ پرته له (حمیده) بل
 هیڅوک نه شته ، او (حمید) هم پخپلو پر تو خبر وکښ داسی تود راغلی دی چه آسمان او څنګه
 نه پرتی ، او هیچته ئی پام هم نشته .

نوله همدی جهله و چه ور وسته د (حمید) له راتګ څخه ، کردو همسا پکازو ور
 و وبل چه په بلانی ورځ چه نه ته ، او نه دکامه په کور کښ وه (حمید) ایونی شوی و
 آیا په رښتیا سره (حمید) به هغه ورځ ایونی شوی نه و ؟

ديار لاسم ټوك

(حميد) رنځور شو، او په بستر کېن ولويده (حبيبه) به دده خدمت کاوه ، دوا به ښاي ورکوله ، او ياريزانه به ښاي ورته پخوله . مگر له دده سره به نژدې نه کېناسته ، او وروسته له کېنودو دروا ، او ياريزانې څخه به سملاسه بيرته تلله ، او ياره ددی چه بايد رنځور په کور کېن يوالخی وی ، نو يوی ښځی ته ښاي له هماغلوانو څخه دده خدمت ، او باخبرې ياره بلنه وکړله ، او ښايی چه ددی بلنی په نسبت به بل کوم مقصدم ددی تر نظر لاندی و .

په هر صورت سره وروسته له راتلوده ښځی څخه دوی په کور کېن سره يوالخی نه وو . شپي او ورځي تيريدل او ورو ورو (حميد) هم مخ په روغتيا کېنود ، او په عين همدی ورځو کېن چه (حميد) لږ څه ښه شوی و (مجيد) هم له خپل سفر څخه بيرته ورسيدو . اوس نو کارونه لکه پخوا غوندي بيا حاری شول ، او ددوی ناستی او ولاړی هم هغه عادی صورت ونيولو .

امتحان شروع شو (حميد) دورځی له مخی بهرته درومی ، څوک نه يو هیده چه دی چيرته ځی ؟ او په څه کار باندي بخت دی ؟

(مجيد) خيال کاوه چه دده ورور په امتحان ورکولو سره مشغول دی ، او ښايی چه همداسی به هم وده ، و به گورو . ولی چه دافضه وروسته لدېنه څرگند يزی ، اود شپي اود ورځي په تيريدو سره به گردشيان ښکاره اود ټولو کارو له مخی ځنی به پرده لری شی . ورو ورو دېنې ميني دبهران دوره پای ته ورسیده ، يعنی هغه د مومني هجانات او شورماشور اوتلوسه ورکه شوله .

هو ! او ردېلېد و په شروع کېن له نور و او گوسره گله اوتبار د ښکاری . په هره اندازه سره چه دغه اوگي کميزی ، اور څخ په د نالې زدی اوتود ښتگی زياتيزی . همدارازی دميني له به هم

به درویشی و رنجورگی مرموزه او دیده وی ، اوگی او تبارده گی ریاته وی . د شمی او دورخی به تیرید و
 سره دهنه هیجان او شورما شور لژی بزی مگر قوت اوز ورگی دیرزاتی بزی . او به دی وخت کین
 خوارمین پخیل زدگی کین د داسی یوسخت درد احساس کوی چه دایره د جچلو به شان
 لرز وونکی او درد بنو نکی وی . غوازی چه چیغی ووهی مگر نفس ئی کوانهی کوی . اروائی
 چه حیل کالی خبری اومخ په چول او بیابان کیزدی ، مگر جرأت ورته پاتی نه وی . په یوی
 بلی لمبی کین دده گر دوجود سوزی ، اودننه په زرد کین ئی دسکر وئو سورانگار بلیزی تعجب
 لایه دی کین دی چه دی لا غوازی چه به همدغولچو کین د سوزی اودهنه زرد د په همدی
 سکر وئو ناندی وری بزی . اونه غوازی چه یوساعت داسوی اودانکشف اهنه خجاری شی .
 اوکدو غوازی هم اسکان ئی نشته چه ورغینی هغه لمبه او انگار ورك شی .

دی پتی مینی خپله دادوره هم پاتی ته رسوایه او به دی دورد کین هم (حمد) او هم (حیه)
 دوازه سره سرزیدن او یو له بل لحنی لری په سره انگار پاتی کیند مگر غز پاتی
 به پورته ئو او .

دورخی له مخی به (حمید) له کوره بهرته وتلو . د شمی له مخی به هم پیر نا وخته کور ته
 راندواو کله کله به ئی شمی هم بهر تیرولی . او به بله شیه به ئی چه ورور پشته و بلحنی کواله چه
 هلکه پرون شیه ولی کورته نوی راغلی ؟ چیرته وی ؟ هغه به سمه لایه دایه لخواه کین ورته ویل چه

دخیل بو مکنتی ، لگری به کور کین په علمی خبر و او اترو سره دغول و . (محمد) به
 ددراصولی لخواه به مقابل کین هخ نه شو ویلی ولی چه دامتحن آیه زدی و ، او کرد طالبان به
 داسی فرصت کین همدا عادت لری چه یو بل سره پینی او په علمی او فنی خبر و کین سره
 بیامنه نوی او دامتحن مقدمات سره ئو او .

مگر دایه دا خبره تحقیق طلبه وده چه آیا (حمید) پخیل دی لخواه کین ریته نکی دی ؟
 آیا هغه به ریته سره د علمی خبر و لپاره د شمی بهر پاتی بزی ؟ دا خبره به وره سه شکار بزی .

هر کده چه دمین لری والی ، او دعاشق فراق ، دمینی لمبه زیاتوی ، او دعشق سکر وئی
 لاتازه گوی ، نو د (حبیبه) هم دعشق درد او دمینی سوی به دی ورخو کنی چه (حمید) سره
 بز کتنه ، او دیر بز بهئی له هغه سره ملاقات کماوه ، زیاتیده . مگر سره له دی درداو سوی
 نسبت پخواته به ظاهر کنی بز آرامه بشکاریده .

زمونز په دی داستان کنی به یوه خبره بانندی لاتراوسه پوری تیاره پرته ده ، رویناگی
 چه داته به هغه بانندی بزخه رنا واچوو . ولی چه تاسوهم خواو نخواه دی نقضی ته متوجه یاست
 او تراوسه پوری خدایزده چه خوخلی به دتاسو په زړه کنی داخبره تیره شو یوی ؟
 آ یا (حبیبه) عاشقه نه وه ؟

ولی (حبیبه) هم مینه شوی وه ! او دعشق په سکر وئو بانندی کړیده ! !

نو دیر ینه ! (حبیبه) ولی دخپل دمین توب علامی ته بشکار ولی ؟ . . .

تیره پکی همدادی چه اوس ئی مونز بزخه روینانه و و .

(حبیبه) وروسه ادی خخه چه دخپلوا احساساتو په مقابل کئی مغلو به شوه ، او غوښتل ئی
 چه دخپلی مینې او دعشق علامی (حمید) ته بشکاره کړی ، فقط دهمدی خبری لباره د خپل
 دعشق له بشکار و او لحنی ستنه کیده ، چه دا پوهیده چه (حمید) هم په همدی درد بانندی
 آخته دی و بهتره همداده چه رو مینې اقدام اومیلان دهنه له اوری شروع شی ، ترخوچه
 دمعازت اواخیرام دهنه په زړه کنی زیات وی . مگر د (حبیبه) دا انتظار تر اوسه
 پوری بکسر ئی تبجی پاتی دی او (حمید) سره له ذی چه ددی دعشق دا ور
 په لمبو ئی سوزیده ، مگر په دی فکسر کنی ئی عملا تراوسه پوری هیخ اقدام نه دی
 کړی ، چه دخپل مین توب اظهار (حبیبه) ته وکړی . همدارازی (حبیبه) هم خوخلی
 دمین توب اثر تشر لاندی راغلی عزم اوتصمیم اونیت به ئی کاود چه دخپل دزړه خبره (حمید)
 ته ور بشکاره کیدی مگر د لطافت غرور ، اود زراکت - معور ، اود اوښی اود معشوقیت دستور دی
 ته اسزه نه ور کوله چه په دی اظهار کنی اول پلادا زغردو کړی .

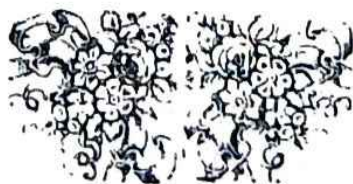
بند خو يو عجيبه مخلوق دى . كه ئى له ډيرى مينى سا ، تر ستونى پورى
هم رسيدلى وي ، بيا هم له خپل غر و راو تكبر خنى لاس به اخلى .
خان كندن به كوى ، مگر نه غواړى چه ددى د لو ينى په تادا و كښ
كوم درز و او يښى . پخپلو پښو د قبر لحد ته روانيږى ، مگر له خپلى
خود پسندى خنى لاس نه اخلى . او تل غواړى چه دخپل ښائست او جمال
په پنگه سره ، گرد جهان و پيرى او گر دخلق خپل خاينه مسخر
او تابعدار و گرزوى .

هر ! د بند خو په لاس كښ پر ته له غر و راو تكبر او خود پسندى څخه
بله كومه مؤثره و ساه نشته ده او څوك به وي چه د بند خو د غر و ره د آسمان
په مقابل كښ په خاور و باندى ناست نه وي او د بند خو د تكبر
او مغرورى په مقابل كښ به تواضع او عاجزى نه كوى ؟ ...

(حبیبہ) سرہ لہدی چہ د (حمید) دمینی بہ سکر و تو بانندی تلبدہ، مگر یہ دی خبرہ بانندی بہ دیرہ
 زیادہ خوشحالیدہ، او خورازیات حظ، اونشاط ورتہ پینبیدہ چہ (حمید) ہم ددی د عشق بہ لمبو کین
 کریدہ، اوہر لخلی بہ ئی چہ لبدہ چہ (حمید) خوار ددی دمینی بہ اور کین سوزی، او ددی بہ
 عشق کین بالکل ناقرار دی دیرہ بہ خوشبیدہ، او خیل لخان بہ خورا لوی، او دیر نکلی ورتہ بنکاریدہ
 او قصد بہ ئی کاوہ چہ بخیلی استغناء، او بی پروائی کین باید چہ کلکہ، او تنگہ وی، ترخو چہ
 (حمید) دخیل د عشق، او دمینی اقرار یا اظہار، او عرض ددی د جمال، او بناست یہ در بار کین
 و سہری، او دائی یہ خورا ناز، او نیاز، او لوینی، او تکبر، او غرور سرہ و اوری .

نو آیا ولی (حمید) دا خیل عرض دی تہ نہ کاوہ؟ ... ددی خبری علت مو یغوا لدی لحنی
 خو لخلی لیکلی دی ! .

بہ ہمدی صورت سرہ غوتی دوی میاشتی تیری شوی مگر داپتہ مینہ بنکارہ نشوہ .
 ہو! ترہنہ پوری چہ (حبیبہ) د (حمید) لہ مینی لحنی خبرہ نہ وہ پیرہ و سبلہ او بہانہ سرہ چہ و
 ہنہ ئی دلخان یہ لوری متوجہ کرو، اوہر کلہ چہ پوہ شوہ چہ (حمید) ہم د (حبیبہ) د عشق بہ اور کین
 سوزی، نو اوس ورنحنی لری گریزی، او غوازی چہ دی وریسی و لخلی، او وریسی و گریزی .
 آیا بہ دی و سبلہ سرہ امکان لری چہ (حمید) بہ (حبیبہ) پسی مندی و وہی؟ آیادی زغر دکولی شی
 چہ دخیل دزدہ د (حبیبہ) تہ خر گند کری؟ ... دا خبرہ بہ وروستہ لدی لحنی بنکارہ شی .

خوراسم توک

امتحانونه ختمید و ته نژدی شول . (مجید) انظار اراو چه زرتر زره امتحانونه بای نه
ورسیزی . ولی چه دده دورور (مجید) دتحصیلاتو دوریه دی امتحان کین تمامیده ، او هغه دطبی
شهادتنامی به اخیستلو سره کامیابیده .

(مجید) یخیل زره کین د (مجید) د سعادت ، او ښه والی لپاره خورا اوښی اوښی نقشی
جوړولی ، او ویل به ئی چه اوس به خو ورلخی وروسه دده وورلکه چه تراوسه پوری به
خیلو تعلیماتو کین اول لمبر خوت په دی امتحان کین به بیاهم اول لمبرشی ، او دها کتبی
عالی الاعلی شهادتنامه به واخلی او بود لویه دواخانه به روغوی ، او په هغی شفاخانې کین به درنخور او
او د حاجتمندانو علاجونه شروع کاندی ، او د هغی د حق المعالجی لحنی به دمره کتبه ترلاسه کوی
چه زده به لږ موده کین نه یواځی دخپل او د هغه د کور د ضروریاتو نواقص پور د کړی شم ، ښکه
د (مجید) د واده او د کور سر رښته به هم په یواصولی ډول سره وکولی شم .

(مجید) ته ددی خبری له تصور څخه زیاته خوشحالی او نشاط پینیده ، او په وار وار
شکرونه به ئی ایستل چه خدایه ! زه د ستاددی مهربانی او الطاف لحنی ډیر خوشحال او شکر گدارم
چه زما هغه بد حال او بده ورلخ دی په دښه ساعت باندي بدله کړله ، او داسی با وفا ! و تا بعد اراه
او ښائسته ښځه دی راته بخیلی ده ، او داسی قابل او هوښیار ، او با وفا ، او تا بعد ارا وورودی راته
مرحمت کړی دی ، او په سر د هغه ماته دهم لوی عزت ، او منصب او رتبه ، او معاش کرامت
کړیدی ، او دمرد مهربانی ، او لطف دی را باندي کړیدی چه اوس زده له هر شی لحنی بیغم یم ، او
د کور ، او د بهر گړد کارونه می په زړه پوری دی .

د امتحان شپې ، او ورلخی په همدی ډول سره پای ته ورسیدی ، او (مجید) به تل دڅپن
ورورد را تلو نسکی سعادت په فکر ، او چرت کین و خو لخلی د سرا یو ، او د کور او ښو

لیاره ولادتر خو چه یوه بڼه مانه د (حمید) د شفا خانې لیاړه غوره کړې چه (حمید)
وروسته له اخیستلو د خپلې شهادتنامې لخوا وکړی .

همدا وجه یس له ډیری پلټنې څخه همی دینار په مرکز کېن یوه اعلی ، او بیا گسته مانه په
ډیرو یسو باندې دخپل ډاکټر ورور (حمید) د مصب یا شفا خانې لیاړه په کراسه
واخیسته ، او د هغې مگر د ابتدایې مقدمات همی د (حمید) په اتفاق سره برابر کړ لو ، او تل
په (حمید) سره ددی نوی شفا خانې دراتلونکې رونق ، او رواج په نسبت خبری ، او اتري کولی .
اوس نو ددی نوی شفا خانې گرد او اوزه ، او ضروریات ، او ذخائر سره ټول شوی
دی ، او فقط د همدې خبرې انتظار باسی چه د (حمید) شهادتنامه وروسته له لاس لیک
څخه ده ته ورسیږی ، او خپل لمان دینار دنورو ډاکټرانو په جرگه کېن داخل کړی ، او
په علاج کولو ، او دوا ورکولو باندې پیل وکړی .

دا یو ارمانده ، او آرزو وه چه (حمید) خوا ر به تل کوله . معلومه نه وه چه آ یا
(حمید) په خپلې دی آرزو باندې کامیابیږی ؟ او که نه ؟ وروسته به ښکار یږی چه څه پیښیږی .
دسې کال سالانه امتحاناتو نتیجې نه یواځې د معارف دوزارت په مجله کېن
بلکه په گردوز نامو کېن نشر ، او خپری شولی ، اوسم له معمول سره دکامیابو طالبانو
هویت ، او معرفی سره د عکسو دهنو چاپ شول . مگر (حمید) دا خبرو ددی برخې
دلوستاو په باره کېن لمانه تکلیف ورنکړه ، ولی چه یوه هیډه چه ورور به همی تل اول لمبر و اوس
که ډیر ناکام هم پاتې وی نو هر ورور به همی دوهم ، او دریم لمبر خو ودی وی .

په دی پور لخوا کېن دا خبره د تعجب او د حیرانتیا لمانه وه چه (حمید) اوس هم لکه پخوانی
ور لخوا غوندې تل خپه او بریشان گړزی ، په کوراونه بهر چا سره اختلاط او خبری کوی ، تل
دغه له سترگو لخوا او ښکی بهیږی ، اوس سترگی همی نسکی سری برینی ، هره گړی او هر ساعت ساره
اوسیلی باسی ، او دخپلې خونې په کنج کېن به یوه ژور فکر کېن همیشه پروت وی . که کوه لخوا له

گوره بهره تم محی نوله خیلو ملگر یو او مکتبی ربقانو سره هیش نه گزری چه نن اوصابه دی
اوهنوی ددی بنارله لویو دا کترانو لحنی حسابیزی .

نوهر کله چه امتحان یای ته رسیدی و نو اوس د (حمید) دخیگان علت خشی و... اود ددا
یو الحی توب او پریشانی شه سب لری ؟...

داسوالونه به تل (حمید) له خیل لمان خشه کول، تردی چه دده به فکر کبش دا خبره تنگه
شوله چه د (حمید) داوسنی خیگان علت به هم داوی چه په دی وروستی امتحان کبش، دی عالی
الاعلی با اول لمبر دا کتر نه دی وتلی او دخیلو نورو کا مبابو ملگر یو لحنی شرمیزی چه ولی
له هغوی خشه داخلی چپ له پخوا لحنی چه تل به اول لمبر او عالی الاعلی خوت، دو هم یا پنجم لمبر وتلی دی.
له محمدی جهته (حمید) دروز نامو کتلوته متوجه شوچه وگوری چه (حمید) خو وده لمبر به امتحان
کس ختلی دی؟ چه دوسره خیه اود لگبر بنکاری .

مگر هغه اخبارونه چه د امتحان نتیجه یه کبش بنکلی وی دده په لاس (ددی لپاره چه دهغوی
دشر لحنی خو ور لخی وتلی وی) نه ورتله. نونا چاره شوی دیو اخبار اداری ته لاند اودهغه دکلکسبون
شعبی ته ورننوتلی داخبارو مجموعه یی په خیل مخ کبش کینودله اود امتحان له شروع خشه یی تر پایه
پوری گرد اخبارونه په دیر دقت سره له خیل نظره تیر کړل تردی چه خیل مقصود یی بیامونده
اوبه لوستلوی پیل وکړ لو .

اول نوم یی وکتلو او دوهم اود ریم او خلورم او پنجم یی په دیر دقت سره
ولوستلو. او خورا زیات متعجب او حیران شو چه د (حمید) نوم یی وانه لید، تردی چه
لسم نوم یی هم وکتلو او خورا زیات پریشان شوچه دده دورور نوم هیش به کبش نه بریبیده.
نو یی بیاله سره هغه نامنویسن ولوست، بیانی هیش شی نه موندلو... دریم لخلی یی به
خورا دقت او اهتمام سره گرد نومونه سره ددوی د پلر و نو نومونه
او مسکنونه او پیژندنه ولوستلو. مگر بیای یی هم کومه منبته نتیجه ور لحنی وانه خبستله .

(دمجید) زره سمد لاسه به غر محنگ باندی یل وکولو ، اوزیاته پریشانی او اضطراب ور ته
ییش شو ، او محنگه او آسمان ورباندی گرد وخرخیدل ، اورنا ورخ ورباندی ته تیاره شو له
او هیخ نه یوهیده چه ارس خه و کړی .

نو ایز شیه گی مدار وکولو او ییای فکر تول کړی دکامیاب طالبانود نومو نو په اوستلوگی
بیا شروع وکوله .

نومونه گی یو یوله خپل نظره تیر کړل ، او دهر نامه له اوستلوخنی وروسته بهی خوثا نیی
مدار کولو او چرت به گی واهه نه چه ایکونکی یا نقل کوونکی یا دچپایخانی مرتبانه روزنامی
مصحح په نومونوکیش خه تصرف یا غاطی کړه ، وی .

مگر سره له دی رازی دقت او تفکر کولو بیا هم پخپل اصبی مقصد باندی و نه ر سید .
او داخبار به دی مخ کیش چه دفارغ التحصیل طالبانو نومونه لیکنی شوی وونه گی د (حمید)
ار نه گی د (حمید) په وزن او قیافی سره برابر کوم بل نوم مېنده کړو چه وواگی چه دا نوم
دغه پدخنی سپوا باشته ، لیکلی شوی دی .

ییای دهنی روزنامی پوری صفحی اونوری شماری شه د کلنی مکر په هخ شای کیش گی نه
د تصحیح په ډول ، او نه د تعدیل په عنوان سره دخپل وروریه نسبت کومه ساعده یا کومه کرینه ولیده .
نواگی خپله کونه پخپلی خولی کیش ترغایس لاندی لیرلی خپل لخان سره گی ویل چه داخه -
فصه او داخه توفه شوه . «

دروزنامی له اداری خخه لکه یونشه گی سړی چه محنگه او آسمان ورباندی حرخیدل اود
تللو په وخت کیش به گی کنگس خورا وروت ، او برابر دطبی فاکولتی په لوری راهی شو .
په دی ورخ کیش هلته هیخوک نه و ، ولی چه د کلنی امتحانود دخمیدوره نسبت په فاکولته
کیش تعطل اوگرد طالبان او اسنادان اومستخدمین رخصت وو . یواخی یو تن پیاده د
نوگری والایه ډول هلته په پیره باندی ولاړو .

(حمید) دفا کولای په صحن کیش دریدلی هغه پیاده سره په حبر رشواود (حمید) د حال
اواحوال پوښتنه گی ورلخنی وکواه . مگر هغه پیاده خوار له دی قصولخنی هیخ خبر نه و ، بلکه له سره گی
له (حمید) سره خه پیژند گلی هم نه دراوداه .

وروسته له دی لحنی چه (مجید) د (مجید) نښی او علامی ده ته ورنیکارده کړی دقد او قامت او کالو او دتگ صفت ئی ورته وکولو ، نو پیاده و خندل او وئی ویل چه : بس بس ومی پیژندو ته هغه هلکمی نښی چه ایدوی مباحثی را ئیسی مکتب ته نه را لخی ، او نور هلکان وائی چه هغه باد ساره شویدی .

د پیاده دی لنوی گڼوی ، او ساده خبری به (مجید) باندی یو سخت اثر واچاود چه لکه مار له خیل لځان خڅه تاوشوی ، او داسی نیکاریده چه په هغه باندی یو سخت تندر لویدلی وی (مجید) له خیل واك لحنی وتلی سملاسه ئی به هغه پیاده باندی یرغل وکولو ، او غوښته ئی چه له ستونی خڅه ئی نیولی لځای په لځای ئی خپه کړی ، او ساده ئی وباسی . مگر هغه خوار پیاده (چه هېڅ گناه ئی نه وه ، او فقط یوه هغه رښتیا خبره ئی کړی وه ، حه تل به ئی له طالبانو لحنی او ریدله) زر په تښته شوی ، او په کومه سوږه کښ ننوتلی ور لحنی پته شو .

دی کمبخت پیاده پرته لدی خڅه چه رښتیا ئی ویلی و بله ئی هېڅ یوه گناه نه لرله ، او دا رښتیا خبره د (مجید) په دماغ بده ولگېده ، او اوس غواړی چه دخیل د گناهکار ورور نصرت لدی خوار پیاده خڅه اخستلی ددی مثل مصداق لځان وگرزوی چه زور ئی په غوا نه رسی نو کته به ئی وهی .

که رښتیا وو ویل شی رښتیا ویل په ډیر و لځایو کښ انسا نا نو ته نخسان پیښوی د حدیث شریف مضمون دی چه :

(حق او رښتیا ویل خورا تر خه ، او او ریدل ئی په نادانانو باندی

ډیر سخت دی مگر پوهانو ئی زغملی شی) .

نولدی جهته مونږ ویلی شو چه دا پیاده گرم دی ، او باید ددی چه (مجید) ئی له ستونی خڅه ونیسی ، او په مخ مخ ئی ووهی چه ولی ئی له روغه ورنکی دروغو لحنی مخ آړولی « جنگ آچو ونکی رښتیا » ئی دیای دی ، او حال دادی چه نه یوا لخی د شرق لوی مصلح او نابغه حضرت مولانا مصلح الدین شیخ « سمدی » بلکه گردو پوهانو ویلی دی :

(له جنگ آ چو ونکی رښتیا ځنی ، روغه وونکی او جوړه

راوستونکی د زه غ په ځینو ځایو کښ ښه دی) .

مگر په حقیقت سره دایاده باید ملامت ، او گرم ونه باله شی .

ولی چه دی کوم وزیر یا رئیس یا د حضور صاحب نه و چه داسی فلسفو باندی پودوی ، بلکه دی یو خوار ، او عاجز ، او ناپود ، او عادی ، او معمولی سړی و چه په اخلاقی مصالحو ، او مفاسدو باندی چندانی نه پوهیده ، او دعوام الناسو په ډول به یی تورنی اوصافی خبری کولی ، او یخیلی دی وینا سره یی چه د (مجید) د ډیرا صرار ، او تفحص څخه یی وروسته وکوله ، بل یی هیڅ بود مدعا او مطلب نه درلود ، بغیر له دی څخه چه په واقعی حال احوال باندی (مجید) وپوهوی . ولی چه هغه خوار د (حمید) په نسبت همد و مره پوهیده چه له یوی میاشی را ایسی یی په مکتب کښ نه ولیدلی ، او د هغه ملگریو به ویل چه « (حمید) خوار باد ساره شوی دی »

مگر (مجید) ددی واقعی ، او حقیقی خبری به او ریدلو سره دومره زیات په قهر شویدی چه که په دی پیاده باندی یی لاس برشی نو گپوه به یی وشلوی . ولی د ډیر شکر ځای دی چه په هغه وخت هغه پیاده ورځنی وښتیده ، او ځان یی تری تم کړ لو .

(مجید) وروسته له دی څخه چه پیاده یی بیانه مونده ، په ډیر قهر ، او غصه سره له مکتبه بهرته وووت ، څکه او آسمان ور باندی له څیگانه گرزیدل ، او دنیا نه یواځی ور باندی تنگه بلکه تیه تیاره هم شوی وه .

د مکتب په دروازه کښ یی لږ څه ډیل ، او معطلی وکوله ، او چرت به یی واهه چه زه به خدای وهلی (حمید) چیری پیدا کړم چه دده د مکتب دنه ورتگک علت ور ځنی وپوښتم چه دی ولی له یوی میاشتی را ایسی مکتب ته نه دی تللی ؟ او په دی مهم ، او عالی امتحان کښ چه دده ، اوز مایه حق کښ د محاکم تیزه یاد کیمیا نسخه وه ولی نه دی شامله شوی ؟

وروسته له هغه بلا اراده روان شو ، او څو ساعته لا لپانده . او کړه انده ، او پر پشانه په کوڅو ، او بازارو کښ پاگلا نو او لیو نیا نو غو ندی گرزیده ، او په دی فکر کښ به وچه

(حمید) پیدا، او بیا به داسی داسی بستنی ور لختی کو د .

له دی گر زید و لختی گی برته له ستو مای خخته بله کو مه نتیجه به لاس ورده غله، او به پای کین بستنی ستو مانه کورت و لاند .

به کور کین یوالختی (حبیبه) دمانبام به پخلی بخته وه، او د (حمید) هم هلمته خه یته او ننه نهینکار یده (حمید) د (حمید) د کورداتو لو خخته وروسته بی له کو می معطلی، او د بل لختی سجد لاسه له انگیره دده دیاداتو او به قصد بهر ته زووت، او به زده کین می دا خبره تنگه کرد چه هر و مرو باید زه (حمید) پیدا کرد، او دا خمه د ور سره سینه کرد .

اوس نو بیائی چه مو بزیم له (حمید) خوار سره مر سینه و نرو، او د (حمید) لیز خه یته او ننه (که ممکنه وی) ور ته پیدا کرد چه دی خدای وعلی اور رسول شرمونی چیرته تلی دی؟ او به کو م کار کین بخت دی؟ چه هیش یته گی نه بیکاری! . . .

(حمید) بهمدی ورخ صبائی گپیخ له خپلی خوری خفا و تلی دی، او معلوم نه دی چیرته تلی دی؟ ارسته کوی؟ او به کو م جرت کین به کو م کین به وب تلی دی! . . . د (حمید) اوس لیز خه فکر به لختی شوی دی، مگر خور کین سانی، او ستومان دی از ورو درو به کوخو، او بازار و کین پایسته کوی، او چپ له پخواخته چه چوب او چرتی بهتلو، او س له هر چا خخته د (حمید) بستنی کوی، او دده به دوستانو، او رفیقانو بی گری کده هغوی لختی دده داستو گنی خای لمانته معاود کپی شی .

(حمید) چه هر حاخغه د (حمید) پوښتنه کوله، هغه به خپلی دی خبری اظهار کو او، دده د کلاس دوه دری تنه طالبانو سره ئی هم چه ملاقات و کولو هغوی له (حمید)

دی خبری وینا کړی وئی و یلوچه:

هوین له یوی مباحثی راتیسی د (حمید) به یته باندی خبره به یوچه جری دی؟

لکن لختی هلکان یائی چه هغه لایمانده او کپ هانده او پر پشاهه، دی خوا او هغه خوا گری او چاسره هیش خبری او اتری هم نه کوی او داسی بر بښی لکه چه چرس ئی شکولی وی یائی شراب خوړلی وی یائی به چاباندی زده بایلودی وی یا . . . . .
یوتن بل مکتبی طالب العلم وویل:

« موز له یوی میاشتی باخلو یشو شور البی (حمد) سره هېڅ نه دی لیدلی ستر کال هغه په کلنی امتحان کېږي هم حاضر نه شو ، او که دی بدی امتحان کېږي شریک شوی و دی دهغه تعلیمات چه لوړ او عالی و ، او فکر او عقل ئی هم هسک و ، هر و مرو به دعالی الاعلی شهادتنامی به اخستلو سره کامیاب شوی و . »

مگر داچه هغه له امتحان څخه مخ آړولی دی. نو که لیونی شوی هم نه وی ، موز او تاسو باید په هغه باندی د لیونی حکم و کړو . ولی چه دده دا حرکت هغه چاته پاتی کیږی چه غنم و کړی ، او به میاشتی خدمت ئی و کړی ، او و ئی ریښی او درمند ئی کړی او بیا په یونیلی باندی او رور ته کړی .

پنځه لسم ټوک

(حمید) داسی فصد او بت کړی و چه خپل لحن من کاندی او انجان و کړی او خپل زده دداسی سختی پښی لخی (چه یو خوا د دنیا او د آخرت رسوالی او ایمان ، اوله بلی خوا د عشق او د محبت غلبه او فوران دی) خلاص کاندی .

ندنی معلوم چه دا به فکر او کرده وخته د (حمید) به داغر وکښ او یولی دی ؟

پخوا ا دینه هېڅکله داسی چې فکر و نه دده یا زده کښ نه راتله .

فقط همد او هېڅ کړیڅ چه له کور و ووت ، اخر به دا د فکر او حتی خیال دده په سر کېږی لخی و ټبر او . هر د کړی او هر ساعت دامامون او شوم تصور دده په زده کښ ټیگېده او عزم او تصمیم ئی

د خپل لحن دوز او لبارد کلمه کیده . . . .

هو ! لږ یوی تعلیم اوی تر ښه لښمباتوته د لحن ورو او فکر ، او دا د انجان کلمه و سو به

ناخاربه پیبیزی او هنوی کیهنستان به شای ددی به دهغه خراب عواقب او بدی نتیجی ته فکر
واری او رویهیزی به داسی بو شوم اقدام سره هم دهنوی دنیا او همگی عقبی خراب پیبیزی، داند
شوی هغه ته اقدام کوی .

د خان و ژل او دانتچار سبب تل د نفس ضعف، او غلط تعلیمات، او ناقصه
عقیده، او لوستل د فساد بڼو نکو او خرابو قصو، او چتی تلقیناتو، او
فکر و وی .

چه دا ټول سره گډ شوی د ژوندون دخو بڼو لوغر یزه (چه په هر یو
ذی روح کښ شته) ضعیفه گرزوی . او وروسته لدی څخه بی تعلیم
اوبی تربیدی او سست عقیده کسانو ته داسی یو جنون اولیو توب
پیدا کیږی چه دهغه په اثر هغوی خپل خانو نه و ژلی .

(حید) هم داسی یو اوتوب او جنون کښ یر یوتلی و . هغه د عشق د زخمو او د مینی
د تکلیفو په مقابل کښ خان او شو سیمولی . او زیات له دی څخه می توان به وچه د عشق په لږو
کښ وسوزی ، او د مینی په سکر وټو باندی وکړ پیږی .

له تل اوری متیقن وچه د (حییبه) په وصال باندی نظر و هغو موافق او محذور او توتو چه
موافق خو لملی اشاره کړی ده ، هم یری شی موندلی . بلکه هغه بڅپاه به خوښو له چه داعاشقی
تر دی حدد پوری ورسپیږی چه د انا بیت او ا سلا بیت له حد و ده بهر شی . او دی
خیل خان دخپل ورور به منځ کښ او خالق او مخلوق ته مفتضح او رسوا او شرمیدلی وویښی .
بر سیره پردی د افکر می هم په دماغ کښ ولویدو چه دی په امتحان کښ هم شامل شوی

نه دی او دیر ممکن دی چه له دی لوری هم دخیل ورور په مخ کښ گرم او سټول وگرزی .
 دا گرد وکرونه او مشکلات دده په مخ کښ ودریدل او په سر دهنه دی فکر زیات تکلیف ورته
 بیش کړو چه تن یا صبا به زما محبوبه (حبیبه) خبرینزی چه زه په امتحان کښ ش، مله شوی نه یم
 او دهنی معشوفی په مخ کښ به زما مشرور ورمانه زیاری او کنځلی کوی او تنده او تر و شه
 به راته وائی .

دی به خپل ورورته څه لخواپ ووائی ؟ . . . . .

دی وروسته له دې څخه چه په امتحان کښ نا کاه پانی دی . او دیوای واکتر به لخی
 کښ خوشی یو سوهر پاتی دی څرنگه به پیمځی (حبیبه) سره مخامخ کیدی شی ؟ . . . .
 دی همپسې چه دعاشقی په درس کښ نا کاه او نیم گری پاتی دی دطبی امتحان لځنی
 هم بی برخی شویدی ، دانه ده چه وبری ، او وروسته لدینه ژوندون ونکړی ! . . . .
 دارازی فکر ونو چه مونزلز څه اشاره ورته وکوله (حمید) په ماغزو کښ نن لخی نیولی و
 اودده زړه به ئی پخاوه او له ژو ندون څخه ئی مود او زړه ئی ور لځنی تور کړی و ، او
 ټینگ قصد ئی کړی و چه هرو مرو باید خپل لځان ماکا ندی . . . مگر نه پوهیده چه په کومه
 وسیله سره دی عمل ته اقدام وکړی ؟ .

دا خبره دتأمل کولو او سنجواو وړوه، نولځکه هغه ددی خبری په اضراف او شاؤ خوا کښ
 فکر کولو .

آخسته دا غوټه هم خلاصه اودامشکن هم (حمید) ته حل شو. ولی چه هغه به هره ور لځ په
 اخبار و کښ راز راز انتحارونه او دخپل لځان دوزلو احوال لوستلو ، او په عین زمان کښ ئی
 په طبابت اوداکثری کښ هم تر دی اندازی پوری مهارت درلود، چه هر څوک ووژلی شی
 او داسی زهریات په فکر کښ ور غلل ، چه دهنو دیوی بشر کی له خور او، یاد یوه څاڅکی له
 څکلو څخه ، چته پت سړی مری .

دلته ئی چه نیت او تصمیم دخپل لځان دوزلو دپاره ټینگ او وسیلی اوصورت ئی هم دده
 په فکر کښ لخی ونبولو ، نوزر ئی خپله کتابچه اوقلم له خپل جیب څخه وویستل او داد خپل
 زړه خوږه وونکی فسه ئی په یو در دنا که صورت سره د (حمید) د انتحار علت تر عنوان
 لاندی وایکلو .

وروسته دلیکاو ددی داستان څخه سمه لاسه دیو دوا فروشی دکان ته تللی دیوی
 ساخکی نښی به وسایه سره ئی وروسته له ورکولو دڅویسو لځنی یو خطرناک زهر وپیرودل
 او تباره مایه به ډیر بد وضعیت او بد احوال (چه هر څوک دغه مهاله لید او لځنی دده په دی بد مقصد
 او بت باندی له ورا څخه پوهیده) انگر کښ نغو تلو .

(حیه) چه ازخه دخیل مېره له وضعیته پوه شوی وه چه (حمید) لټوی او ور ته په
 فېر دی نواه ډیډه وخته راییسی پخیل محبوب او معشوقی او مین (حمید) پسی پخسیده .
 او اوښکی ئی له ستر کوڅنی توغیدی او دده په انتظار کښ ډیره شمېنه ناسته وه .

محمد چه د(حیه) نظر د(حمید) په فد او قامت باندی واییده ، دده ورو باندی دغاو زراتلی
 په خندا لید او شوه دیکر سمه لاسه دا خوشحالی ئی سایه څیگان باندی بدایه شوه .

له چه ددی د محبوب او مین (حمید) رنگ دین شپه ډیر ارزانی وده ښکاره شو او زنی لید .
 چه حمید د ډیر وقت او د څیگان له لاسه ننگه رنگ اری او بالکل په عوالتی او پښو د کښ
 دی . او په نظر کښ داسی برسی لیکه چه ساتی خپلی وی ، د ډیری دوری ورو باندی توغی شوی وی .
 پوهر گنه چه د عاشق او د معشوق په منځ کښ داسی یو قوی او کلکه رابطه تل موجوده وی چه
 یو دبل په درد او خوړو باندی له ورا پوهیزی او یو دبل په غم او اندیشه کښ هر و مرو شریک وی
 (حیه) هم له خو ورتلو لځنی په دی خوا (حمید) غونډی شمېنه وه او مخصوصا بیان له حیا راییسی
 لرون خوړینه او خورا غمگینه ناسته وه ، او له ماز پښ لځنی راییسی بالکل ځکه او آسمان ورو باندی
 څرخیدل او کپی او ساعت د (حمید) ښایسته ښکلی میخ ، اوتا وکپی بیر تو نه ، او صفا چپه ډیره
 ارزنی غتی توری سترگی ، اونکی توری غوری څنی ، او سم فد او خوړی خبری ، او متنا سب
 حرکت ، او عالی صفات ، او ښه اخلاق ، او زیات بشرم او حیا ، او ډیره ټینگه مسلمانې او پرهیزگاری
 اولی او صف ددی په خرابه درگی کښ گرځیدل ، او د سترگو رپولو په ډیر بدغم د (حمید)
 خپره ددی نه سترگو چه نه وتله ، او اوس د (حمید) ددی خراب او اتر و صعبت داید او چه
 بالکل ځکه بکه پاتی ، او چه حیرانه شوی پریشای او سودا ئی له حیده زیاته شوه او د (حمید)
 گردو حرکت او ارکانو ته چه دا زماو په شانې به ئی کول خورا زیاته دقیقه لجره او د سترگی
 د دورب په اندازه به ئی هم هغه له خپلو سترگو لځنی نه غورزاوه .

داول ما سڅن وخت دی ، او (حمید) په خپلی خو به کښ د خراغ په منځ کښ ناست

یه بوژور چرت کبش دوت تللی دی . (حبیبه) دهغنی کرکی لحنی بهرچه دده ترخوا پرابتلی وه
یه تیاره کبش دده یه بهره بانندی ولازه وه لکه چه د(حمید) له وضعیته بود شوی وه چه دی
کوم خراب فکر یخیل زره کبش لری ، او بیانی چه زه لخان پری خبره کر مه .

(حمید) له هغنی خپلی صراحی لحنی چه دده یه مز بانندی اینبی وه یه گلاس کبش او به وا چولی
او ور و سه اه هغه دور یه لوری لخر شو چه خو ک خوبه ده ته نه گوری .

هر کله ئی چه اطمینان پیدا شو چه هیخو ک ده ته نه گوری ، اردهیچا ده ته یام نه دی .
نو یوه پوری سین سفوف ئی له خپل جیهه وویستلو ، او زرئی یه گلاس کبش تش کر او .

بیائی خپله کتا بچه له جیهه وویستله ، او خونوری کرینی ئی وربانندی و لیکلی ، او هغه ئی
پرابتلی دخراغ ترخواستی یه مز بانندی کبشو دله بیائی نور کاغذ ونه هم له خپل جیهه و و یستلو
لحنی ئی بیرته یه جیب ، اولحنی ئی خیری کرل . بیائی له ناامیدی لحنی دکه یوه کتنه خیلو

کتابو ، او او سباو ، او خو نی ته وکواه ، او بیائی دریشه له ...

له خپل لخان سره وویل چه راشه اه وراو آخری دیدن نه (حبیبه)

او او بو سره وکپه ورور خومی یه کور کبش نشته چه دهغه لا سو نه می هم مچی کری وی
نو وروسته له هغه خخه دا دمرگی کنبول یه سرنسکور کره ، اولخان له دی دک دو سوسی
جهان خخه آرام کره .

(حمید) د خورانا امید ی ، او ما بوسی یه وضعیت له خپله کوره بهر نه و ووت ، او غوبته ئی
چه اول له آسمان ، او سپو زمی ، او ستور یو ، اود با غچی له گلا نو ، اود حوض له
او بو سره خدای پامانی ، او دواع وکوی ، او یه آخره کبش به له ورا (حبیبه) ویشی
وروسته له هغه به دز هر ویا له یه سر آرد وی .

(حمید) دانگر به باغچه کبش دحوض تر خوا اولاد سپو زمی ، او ستور بوته ئی یه یو
عجیب حسرت ، او ناامیدی سره کتل ، اود دنیا نری وز می به ئی یخیلو سو گمو کشکولی
اودژوندون خوند ، اومزی ته به ئی فکر کاوه ، اودمرگ سخت ساعت ، اوتکلیف لحنی ویریده .

کله به ئی ویل چه لخد له دی فکر خخه تبرشه ! اودژوندون نعمت غنیمت و بوله ! . . .
بیا به ئی چه د عشق تکلیف ، او رسو الی ته کتل ، اود امتحان ناکامی ، اوملا متی به ئی
چه ابد له نو بغیر له دی خخه چه خاوره ئی پر ده شی بل ئی هیخ یوه چاره نه تر ستر گو کیده له

یہ دی تر دد ، او تہ بدب کبش (حمید) بنا گستاخو د فقی د و ب تلمی و ، او ہیخ
 ٹی و زہ لیدہ چہ (حبیبہ) لہ ورا دہنہ لہ ہغو گردو حرکا تو لحنی چہ یہ کور کبش ٹی
 کول خیرہ شو بدہ ، او یہ مجرد دبہر و تلو ددہ خخہ لہ کورہ ہغہ سمہ لا سہ یہ کور کبش
 جو تلی ، او « د (حمید) دا نتچار علت » ٹی او ستلی ، او د زہر کنہ و ل ٹی لیدلی
 او ہغہ ٹی یہ سر آرد و لی دی !!! ...
 ناخایہ ٹی د (حبیبہ) کپ یکہ تر غوزہ شوہ چہ وائی :

... زہ د جار شم حمیدہ ! زہ ہم دستا سو یہ درد کبش آختہ یم . دادی چہ دستا سو
 د پاکتری دا اولہ نسخہ زہ د رومی استعما لوم . ہلہ زر شہ راتہ زما د ستر . گو تورہ
 دا کترہ ، چہ دستا سو د پاک عشق د امر یضہ دستا سو د نسخی بہ استعما لوم کبش خہ غلطی و نگرہ !!! ...
 یہ مے د داور بدو ددی غنہ (حمید) و پوہید لو چہ (حبیبہ) ددہ خو بی تہ ننو تلی دہ
 ... بددہ ، او اوس دہ بانندی مسخرگی کوی او خاندی ...
 ی حوئی یہ اوری رہی شو .

یہ مجرد دنو تلو یہ کور کبش لہ یوی ہولہ کہ منظری سرہ مخامخ شو .

یعنی و ٹی لیدہ چہ (حبیبہ) لحنکدن لری ، اولکہ مار غوندی دی خوا ، او ہغہ خوا
 تاویزی ، او غری ، او نژدی دہ چہ سائہ ٹی و ووزی .
 (حمید) یہ دیرہ چالا کی سرہ دخیل د محبوبی (حبیبہ) سر لہ محکی خخہ بو دتہ کری یہ
 غیز کبش ٹی و نیدو لو ، او یہ نارو ، او سورو بانندی سر شو ، او چینی بہ ٹی و ہلی . مگر (حبیبہ)
 یا ندی تیرہ شوی وہ ، او کار لہ کارہ و تلی و ...

(حمید) چہ دا درد نا کہ وضعیت و لید نو فی الحال ٹی ہغہ پاتی شوی زہر چہ کنہ ول
 بری ککر پاتی و ، یہ سر بانندی آردولی تر آخرینی خاشکی پوری ٹی و شکلو
 اود (حبیبہ) تر خنگہ د زہر و لہ تاہرہ و خرخید .

یہ عین ہمدی وخت کبش چہ د (حبیبہ) ساد ددی یہ کوگل کبش خرہا راری ، او (حمید)
 لکہ مار غوندی پخیل خان بانندی تاؤنہ خوری فشاہ کوی ، بدبخت (حمید) ہم ستری ستوانہ
 کور تہ ورتنووت ، او دخورا زیات خرہا رار او فشاہار یہ اثر چہ (حمید) لہ کور خخہ ٹی و اور یدو
 گر گبلی ہمنی خوا تہ رہی شو .

فا خایه (مجید) که بخت به داسی یوه بده منظره باندی ورو اونیت چه هر سړی به دهنی
 له لید او لخنې خورا زیاته تراخوړه، او دیر زیات به ئی ژول، او هک پک به یاتی کیدو!
 یعنی بیبخی او گلالی ښځه ئی (حبیبه) یوخوا کزه وزه پرته او ژبه ئی له کاره او بدلی او
 دمرگی وروستنی سلگی وهی !!... او مری !!!... او بیالسه او ښکلې وروړئ (حمید) په بله
 خوا په سر باندی چر ایزی او لمان کندن لری! اولاس او پښی آچوی !!... او سترگی ئی تکی
 سینې او پښتی دی !!!...

هر خو مره چه کور وړانی او کمبخت (مجید) بی اختیاره چغی وکولی اوبی وا که ناری او
 سوری ئی وهلی او حبیبه، حبیبه !!... حبیبه !!!... ئی ویلی او وار خطا دار خطائی خو لخوا له اوله لخوا به ئی
 پورته کوله هیڅ فائده ئی ونه کوله !!!...

حبیبه نامراده له لاسه وتلی، او بل عالم ته رسیدلی وه !!!...
 ییائی په چغو باندی پیل کړی له ژد لخنې پوری راوړی دک ستونی سره حمید! حمید!... حمید!... ئی ویل.
 (حمید) په خورا زحمت او تکلیف سره دده په اوړی سترگی آړولی، په نیولی او غور، غز
 سره ئی «بلی!» وویل:

(مجید) زر تررره په هغه باندی خان نسکور کړی له خپلو سترگو څخه ئی غټی غټی او تو دی
 تودی او ښکې دهغه په مخ باندی تو ئی کړی و ئی پوښتید لو:
 « زما د زړه سره! تاسو باندی څه توفه شوی ده؟ ... او زه ولی خپل کور په داسی سخته
 ویره کښ ککړ گورم؟ ... »

(حمید) چه د زهر څکلو په واسطه د نیم بیهوشی په حالت کښ لاس او پښی وهلی خپلی سترگی
 ئی پرانیټلی خو لخلی ئی پخپل سر سره هغی کتابچی ته چه په میز باندی د خراغ تر څنگ پرانیټلی
 ایښی وه، اشاره وکوله او وروسته له دی لخنې ئی په خورا زحمت او دیر تکلیف سره چه خپل گردی
 یاتی قوا دی ئی په ویلو ددی خو توریو باندی وښندل و ئی ویل:

داده دخان ساتنی اود و ظیفی اود میننی نتیجه

وروسته له دی څخه ئی په سلگی وهلو باندی پیل کړی !!... له ستر گو لخنې ئی او ښکې
 بهولی !!... لاس او پښی ئی آچولی، وچ کلک ولارید !!!...
 د (مجید) ژدا او انکو لا او شور ماشور گرد کور په سر آخېستی اولر څه وروسته
 همایگان او پولسان په دی کور کښ ور تو ئی شول...

۱۸۴

کتابخانه آقا میرزا
سید محمد

خاتمه

دگر بگویم به روزنامه و کتب داخبر به گرد بیمار او به دوی دری و رنج و کسب به گر دعالم کسب خپور شو
به بیرون شبهه سار به جنوبی برخه به فلانی کوشی او سرای کسب د و د تنه (حبیبه) ا و
(مجید) نامی به سلسله سره انتحار کړیدی نن به دهنوی حنازه دیولیس دماموریت
او دطبی دا کړه له سخته وروسته خنجرزی له رسبدلی اطلاع سره برابر ددوی دانتحار
سب به یوه کتابچه کسب دردا که صورت سره لیکلی شوی دیو ایساو په لاس اویدلی دی
چه سر له سبا به دیو ایساو به بجا کسب دیاورنی په دول چاپیری .

خو ورلخی وروسته لدی سخته ددی چاپ شوی خبر به تعقیب داخبره هم چاپ او خپره سوله :
« به هغه کور کسب په فلانی ورځ دوه انتحارونه پیښ شوی و او هغه زره خوږ وونکی
علت او سب دیو ایساو به بجا کسب سره ورځ چاپیری یو بل سره هم استوگنه لری له سخته
او سر هغه لوبنی شویدی او نن دبلدی له خوا دارالمجانبین ته ورو سپاره شو »

۱۹۰۹

خو هغی وروسته به چه څوک دارالمجانبین ته ورتلل، نو هله به ئی خوار (مجید) لیدو چه دیر
خه او دلگړی به یوه کسبچ کسب ناست دی . او خپل دواړه لاسونه ئی ترلخی لاندی نیولی
تس تب هره خوا کوری .

به ظاهره کسب غیر له زور خپانه بل هېڅ یوه دلیو نوب نینه دغه په وجود کسب نه لیدله کیده .
فقط کله کله به ئی دا کترانو ته ویل :

« دما وړ ورهم یو لوی دا کړدی او په فلانی کوڅه کسب ئی ، شفاخانه ده چه زه ئی په میاشتی
دوه زره روپی کراور کوم »

له دی سخته زیاتی پوری خبری او اتوری له هغه کمبخت لحنی نه اوریدلی کیدی او دنورو لیونیانو
به منغ کسب دی تل معصوم او مظلوم او آرام او بی ضرره برینیده . « انتهی »
(دوه ژاف یاد داشت :)

« ددی فسی اساسی موضوع دبانندینی مطبوعاتو لحنی اقتباس شویدی »

د کابل نیارد (۱۳۱۷) کال د میاشتی د جدی (۲۱) شپه « کشکیکی »

دکابل نیارد ۱۳۱۷ کال د جدی د میاشتی (۲۱) شپه کشکیکی

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**